

Àṅwà'ànè a mbo BaHEBER

NJI'INNŪ ANWÀ'ANƏ YŪ

Kaa bi sî ṅû yïi mə à le ṅwà'ànə aṅwà'ànə BaHeber aa zî. Lâ a laa mə ṅgàṅ à le ṅwà'ànə aa a mbo biKrisèn bii mə bi le mbə baHeber ntswe a idigə idigə aà. A le ṅwà'ànə aa a ndi'itə waa yïi mə bi le si yə nî ṅgi'i aà (13.22; 10.3-11.39) mə tâ bo tsuu abiintiï yaa lõ mmà'atə i tuu Nwï (4.11; 6.1-8; 10.23,29,35). A le ṅki loo a nsa'a abèe annū àbiiintiï biKrisèn mə ṅgàṅənnù Nwï baYuda le si to ni bimánjï bí ghà'atə aà. Nlɔɔ nî ṅghirə bə zi mə ntoo yï nsiḡinè ma yú à nî ànnù nîṅkoṅè.

A nî àkàà yi mbïi ya mə Nwï à le ntsyá a njîm Moses ṅwarə bo bi bə bi aa, à le nswon mə tâ bi ka nlogə nî ṅnàà ṅwa mmà'à nii ghu tá tâ yú ka nli'inə nî ibi waa. Nàà ya yïi mə bi le nzwitə aa, i kwo aa a atu ṅù wa yïi mə à le ṅghirə ibi aa, bi tigə nsi'itə ibi ṅù wa nlò'òsə. Ngǎṅmà'a Nwï i le si mfà'à nî ifà'à ma ghú aa a mbo Nwï bo bə bi. Ma ghú ifà'à bi naṅsə ṅwà'ànə mfigitə aa a nî aṅwà'ànə Leviticus, a mum Mìkàà yï Nlwen. Nwï a swonə ni mə tâ bə bi bi laa maṅsə tsə mə yu ki nlaa maṅsə mbə aà (Lev. 11.44,45; 19.2; 20.7). Aṅwà'ànə baHeber a kwatə nî ndi'ì ma yú nswonə ni mə Yesu yïi mə, tsítsòn, à ni yu yïi mə à tigə Ngǎṅmà'a Nwï yï'inə yï ṅwè aa, à zï mē nyweensə yi'inè, ntsya a njîm abiintiï; a ku'unə

mə tâ bî'inə ki nlaa maŋsə “nlon mə nù yî mə àkòrè nizî yi a sî laa mən̄sə aa kaa à ka yî wa'ă Mmà'àmbi yô” (12.14).

Ma mùu ajàn ɔ̀wà'ànè baHeber a ghaà aa nlon annũ ɔ̀gha'asə Nwî a mbîi m̀bɔ̀j tâ Yesu Kristo à zi bo ajàn mə a le ntigə ntswe nloginə a noò wa mə Yesu à le nzi nî àkàà yî fii ya aà. A nî innù tsim, Kristo à tsyatə bə̀ b̀tsim. A ni Mu Nwî yîi mə à lwî'i n̄ɔ̀kɔ̀j aà, mə à le nyəgə ayu'unə a n̄jim ɔ̀gi'i aà, n̄tsyatə Moses, bo b̀i ɔ̀g̃ɔ̀ntoo Nwî tsim a múm Nlwèn Mìkàà, ɔ̀ki n̄tsyatə baangel. Nwi à le ntsərə mə Kristo à ni N̄gàn̄mà'a Nwî yî ɔ̀wè yîi à lwî'i n̄ɔ̀kɔ̀j, n̄tsyatə ɔ̀g̃ɔ̀ntoo Nwî ji Nlwèn Mìkàà. A n̄jim Kristo Nwî a yweensə nù yîi mə à b̄ii Yesu aa ɔ̀gaà mò'ɔ̀, mfi'isə yi a mum ibi, ni a mum n̄bɔ̀'ɔ̀ bo b̀i a n̄tsũ n̄wô. Ifà'à yîi mə ɔ̀g̃ɔ̀ntoo Nwî i le si fà'à aa i le si d̄i'ì aa yîi mə Kristo, tsɔ̀ N̄gàn̄mà'a Nwî yî ɔ̀wè, à ka yî kuu ghu aà. A le nzi nî àkàà yî fii, yîi mə bi warə nî àləə nù yi, a tsyatə a yi mb̄ii ya mə Moses à le nzi ni yu aà. N̄tigə ɔ̀kuu a múm Adìgè yî Nlàà Maŋsə nî àləə yi, n̄si'itə ibi b̄ə ghu ɔ̀gaà mò'ô.

Aɔ̀wà'ànè ma yú à ghaà ànnù ajàn mə Kristo à ki mbə ɔ̀m̄is̄ɔ̀j aa n̄tsyatə ɔ̀wà'ànè j̄i m̄ɔ̀'ò (2.9,10, 14-18; 4.15; 5.7-9; 12.3; 13.1). Ka mə Kristo à le mbə Nwî, n̄tswe ni m̄arə yi n̄tsim aa (1.3,8) à le ɔ̀ki mbə ɔ̀m̄is̄ɔ̀j n̄tigə mbə tsɔ̀ b̄ɔ̀ bi maà bi t̄a naŋsə zi a ɔ̀kwetə waa (2.14-18).

N̄gàn ɔ̀nwà'ànə aɔ̀wà'ànè ma yú à swɔ̀jə ni mə bə̀ b̄ii bi yòntə ni a mb̄e Nwî a ɔ̀gha'asə yu aa tâ b̀i tswe nî àb̄iint̄i, n̄lon mə “àb̄iint̄i a bə̀

tuu bə boŋ kaa mbə ɲù tsù a wa'à ghìrè tâ Nwĩ à doritə” (11.6). Ka mə bə bii mə bi bii Nwĩ bi yə ɲgĩ'i aa, a logè noò ɲghaa nlonə bə bii mə bi lɛ niŋ mĩntii myaa a nu Nwĩ aà (11.1-40), ɲtigə ndi'itə nĩ bə bi Nwĩ mə bi ka nyonə Kristo, ɲtɛ'ɛ mi'i myaa ghu nu, ɲtaŋtii, ɲtsuu lǒ kaa (12.1-3) tǎ yĩ tswe nĩ ɲkà'a ya yĩ mə Nwĩ à kà'a nlon ɲгаа yàà aà (10.35,36; 6.10).

Bi yatə àŋwà'ànə yú aa laà:

1. Kristo à ni yu yĩ mə à dǐ'i Nwĩ maŋsə àà 1.1-3
2. Kristo à tsyatə baangel 1.4—2.18
3. Kristo à tsyatə Moses bo Joshua 3.1—4.13
4. Kristo à tsyatə ɲgǎmà'a Nwi tsim 4.14—7.28
5. Àkàà ya yĩ Kristo à zi ni yu aa, a tsyatə yi mbii yá 8.1—9.28
6. Amà'anwĩ Kristo a tsyatə à yi ɲgǎmà'a Nwĩ ji mbii 10.1-11
7. Abiintii a tsyatə innù tsim 11.1—12.25
8. Adi'itə bo bi innù nlwĩ'isə 13.1-25

Ajàŋ mə Nwĩ a ghàà a mbo bi'inə ɲtsya a jĩm Mú yĩ aà

¹ A lɛ mbə a mbii Nwĩ a ghaà ni a mbo bità bi bĩtaà bi'inə a ɲгаа jĩ ghà'àtə bo bi ni bĩmànji bĩ ghà'àtə ɲtsya aa a ɲjĩm ɲgǎntoò ji; ² Lâ fàa ɲgù'ù a nlwĩ'isə Nwĩ à ghàà mə a mbo bi'inə ɲtsyà aa a ɲjĩm Mú yĩ. A lɛ nnaŋsə ɲgòŋ ɲjoò tsim faa mbi ntsyà aa a jĩm Mú yĩ ma ghú yĩ mə à lɛ ntsò'ò nləə nĩ ɲjĩndá yĩ mə tâ à tswe a atú ɲjoò ji tsimə.

³ Mû yî ma ghû a dì'î nigha'a ni Nwî a ajàn yîi mə a ηwèènə aa, ηkii ndi'i aa tsi'î mərə Nwî. A ki mbə yu yîi mə a ləə mbi yŭ ntsim tsi'î ni nighàà ni nîi mə ni tswe nì mîdà'à aà. Nòò yîi mə à le nzî nî ànnŭ nsî'î ìbi bê bi tsimè aa, à le ntigə ntswe a mbèè nìkwεε Nwî yîi mə à tswe nî àdà'a tsim aa nî mà'à a ndəηə.

Add'à yîi mə Mu Nwî à tswe ni yu aà

⁴ Nwî à le ηghirə mə tâ àdà'a Mû yî tâ à tsyatə yî baangəl tsi'i ajàn yî ìkùm wa mə à le mfa a mbo Mû yî i le ηkɔ'ɔnə ntsyatə myaa aà.

⁵ Kaa Nwî le ηwa'a a noò tsù a mbo angel yî tsù swonə mə,

“O ni Mû ghà,
sii, mè ni Taà ghò.”

Kaa Nwî à le ηwa'à kì nswonə a mbo angel yî tsù mə,

“Mè ka bə Taà yî
ta à ki mbə Mû ghà.”

⁶ Nòò yîi mə Nwî à le ntswe nî n̄toò mû yî yî n̄tsyambŭi ma ghû fàa mbi aa, à le mbù n̄swonə mə,

“Baangel b̄itsim tâ bì ka mmii n̄i.”

⁷ A le mbù n̄swonə nlonə baangel bi mə,

“Bo bya mə bo fà'a a mbo yu Nwî aa, bo bə aa
tsi'î tsò f̄f̄èrè,
ηki ηghirə mə ηgǎŋfà'a ji ma jû tâ ì bə tsi'î tsò
n̄lwǎ mɔ'ɔ.”

⁸ Nghεε nî mbŭi m̄baŋnə nswonə a mbo mû yî mə,
“Oò Nwî Tâ ànnù nif̄o yo tâ à lwi'i tsi'î n̄ηkonə!”

1:5 Ps. 2.7 1:5 2 Sam. 7.14 1:6 Deut. 32.43; Ps. 97.7

1:7 Ps. 104.4

O sa'a bê bo aa ni mânji yïi mæ à tsinæ aà.

⁹ O kònɔ ànnù yïi mæ a tsinæ aa, mbaa annù yïi mæ a sî tsinè aà.

A ni ñji'ï ànnù yïi Nwĩngòŋ, tsi'ï Nwĩngòŋ ghò, à tsò'ò mê gho,

ɲɛntə a ndəŋ, mfa nidorə a mbo wò ntsyatə ɲgǎŋakòrê jô aà.”

¹⁰ A le ɲki nswon mæ,

“Tsi'ï wò, Mmà'àmbi, ò le nlògìnə a mbïï, ñnaŋsə njoò tsim a atu nsyɛ,

nlògə aa tsi'ï mbô mo nnaŋsə aburə ghu.

¹¹ Njoo mà jû tsim i ka yï bwɛ, lâ wò wòmboŋ ò ka yï lwï'ï nĩŋkoŋè; njoò mà jû

tsi'ï tsim i ka yï lwɛn sà'akè tsi'ï tsò itsè'è

¹² O ka yï kərə njoo mà jû tsi'ï tsò akutè

tâ bì kwensə tsi'ï tsò àtsè'è.

La wòmboŋ kaa ò si kwensə,

ɲki nlwi'i nĩŋkoŋè, kaa ilòò jo i wa'à mè.”

¹³ Nwï à lɛè ñswon aa a mbo ghuu angel mæ,

“Tswe fàa a mbèè àbo mè yï mà'à,

nywe'e a noò yïi mæ mè ka nòŋsə ɲgàŋkîbàà jô a nsyɛ

tâ ò tetə mikòrê mo ghu aa ɛ?”

¹⁴ Baangel baŋnə ntigə mbə aa bì wò aa ɛ? Tigə

bo bə aa izwï jii mæ i fà'à a mbo Nwï; Nwï a toò

ni waa bo gheè ɲkwetə nî bê bii mæ bo tswe ni ñji ilòŋ aa ɛ?

2

Ntoò yï ɲwè ñlon annü nyweenə

1 Tsõ mæ a bæ ma mùu ajàŋ aa, bǐ'inè nanşə nte'ε atú yǐ'inè a nǐ ànnù ya mæ bǐ'inè le nyu'u aa, mæ tâ bǐ'inè tsee lõ mà'atè i tigə ki tsiŋə ghèè ni mânjǐ yǐ dǎnè. 2 Mbə a bæ mæ ntoo ya mæ baangel le nzǐ ñkε'enə aa, ì le ntǐnsè, m̀bə ajàŋ yǐi mæ, ñù ntsǐm yǐi mæ kaa à le ŋwa'à nǐ ànnù yǐi mæ ntoo ya ì le si swon aa ghìrè, kè ntiǐ nǐ àtu aa, bi le niŋ njo yǐi mæ ì kù'ùnə aa ghu nu, 3 bæə bon mbə bǐ'inè kwàŋ aa mæ akə mæ mbə bi'inə me'e ntoò ñywèensə bè yǐ ñwè ma yú aa ε? A ntoo mà yú aa a le mfòò ñswon tsi'ǐ Mmà'àmbǐ, bè bǐi mæ bi le nyu'u ghu mbo aa, bi kǐi ñtigə ndiǐntə a mbo bǐ'inè mæ nǐ ànnù. 4 Nwǐ à le ŋkǐi ndiǐntə nǐ ntoo màyú yǐi ŋгаа nǐ ìlènsə, nǐ ìnnùtsyâambo, bo bi ìnnù jǐ yěyerə tsi'ǐ ibəŋ bəŋ, a bə'ɔ ni mǐtəŋnə mi Azwǐ Nwǐ, mǐi mæ Nwǐ yumbon à le si yàtè tsi'ǐ ajàŋ yǐi mæ yu kəŋ aà.

5 Kaa Nwǐ à le ŋwa'ǎ mbi, ya yǐi mæ bǐ'inə swonə ni mæ ì ka yǐ zǐ aa, a mbo baangəl fa mæ tâ bi ka nsa'a. 6 Nlon mæ a tswe a adigə yǐ mɔ'ɔ a mùm àŋwà'ànə Nwǐ mæ,

“Nù à bè aa àkè mæ mbə ò ká ñwa'atə nǐ ànnù yi,

kə tsi'ǐ mu ñù mæ o lèntə nǐ ànnù yi aa ε?

7 A ni mù atiǐ noò ò le ñghìrè yi a sigìtè ñtsyatə baangəl,

la ò ŋentə yi, mfa nǐgha'a nǐ wè bo bi ìkùm nǐbɔ'ɔ ghu mbo tsõ m̀fò

8 m̀fa joò tsǐm i nŋŋ ghu nji'ǐ mǐkòrə mæ tâ à ka mbu'utə.”

Tsǒ mə à le mfa njoò tsìm ghu mbo mə à ka mbu'utə aa, kaa àyoò tsu a le wa'à ghu tswê mə kaa à le nwa'à nî ñkǎ nsa'a tswê. La tsǒ mə a bə tsîtsòŋ aa, bî'inè yə mə kaa à burə tǐ njoò tsìm ka nsa'a.

⁹ La bî'inè yə Yesu yǐi mə Nwǐ à le nghìrè a ni mù àtiì noò a sigitè ntsya baangel, nyə ngi'i ñkwo a atu bə bîtsim a nǐm ìbòŋ Nwǐ aa, Nwǐ a tigè ñŋentə yǐ, mfa nǐgha'a bo bî ìkùm nìbɔ'ɔ ghu mbo tsǒ mǎɔ, nìlɔŋ ngi'i ya yǐi mə à le nyə aà.

¹⁰ Nlɔŋ mə a le ñkù'ùnè mə tâ Nwǐ yǐi mə à le nanşə njoò tsìm, i kǐ ntswe aa ghu mbo aa, tâ à ghìrə Kristo, yu wa yǐi mə bǎ tsyà ghu nǐm m̀bɔŋ yweenə aa, tâ à bɔŋ mǎnşə ntsya nǐm ngi'i yǐi mə à le yə a nghìrə mə tâ bɔɔ bǐ ghà'àtè bî tswe ni nǐgha'a aà. ¹¹ Yesu ma wa mə a ghìrə ni mə tâ bə laa mǎnşə aa, yu bo bî bə bya bǐi mə a ghìrè bǐ laa aa, bo fɛ'ɛ aa a ñgwè'è yǐ m̀fùùrè. A nǐ ñji'ǐ ànnù yǐi mə kaa à si atu dǐrè a ntwoŋə waa ni bɔɔ bǐ maà bi aà. ¹² Ntigə nswon ni a mbo Nwǐ, “Mè ka ki swonə nǐ ànnù yo a mbo bɔɔ bǐ maà bǎ,

mè ka ki gha'asə nǐ gho a titì ñghòtê bə bô.”

¹³ A le ñki mbu nswon a adigə yǐ mɔ'ɔ mə,

“Mè ka lèê ntiì gha ghu nú.”

Ñki mbu ñkù'ùsè nswon mə,

“Mè ghulà bi'i bǐ bɔɔ bya bǐi mə Nwǐ à fa a mbo m̀ə aà.”

¹⁴ Tsǒ mə bɔɔ mà bya a ni bə bǐi mə bǐ tswe ni nǐyǎnu bô àləə aa, Yesu yumbɔŋ à le ñki ntigə

nlogə marè nû wàà, mə yu tigə kwo tă ta ngi'i a nu yu wa yïi mə à tswe nî àdà'à niwo aa, yu ma ghú a bə aa Devil, ¹⁵ i kètè mîŋkìrè a nu bə bîtsim bii mə annü mbə'ɔ niwo a le niŋ waa a ndâbù'ù a ni nòò ntsim yïi mə bo le ntswe bitì aà. ¹⁶ Ma mùu ajàŋ, tsi'ï annü nîŋkoŋè, kaa à si aa ànnü baanɣəl lentə, a lèntè aa bə ànnü bə bii mə bi lo a ŋwè'ɛ Abraham aà. ¹⁷ Nloŋ ma yú ànnü, à le ntswe nî mbə tsi'ï tsó bɔɔ bi maà bi nî ìnnü tsim, mə yu tigə bə ŋgàŋmà'a Nwï yï ñwè yïi mə a ko mîlîŋnè bə ñkii mfa'a nî ñtì yï tsim a mbo Nwï, a ŋghìrə mə tá Nwï à si'itè ibi bə. ¹⁸ Nloŋ mə, tsó mə yumbɔŋ à le nyə ngi'i a ajàŋə mə Devil à le ŋkwà'ànè yï aa, à zî ajàŋ yïi mə mbə yu a ka ñkwetə bə bîtsim bii mə Devil a kwà'ànè waa aà.

3

Yesu à tsyàtə Moses

¹ Ma mùu ajàŋ mbâ bɔɔ bi maà ba bii bi laa mǎnsə aa, bii mə Nwï à twonɣ ghuu bitsim aa, nì nanɣsə ŋwa'atə Yesu yïi mə à ni ŋgàŋtoò Nwï yumbɔŋ, ñki mbə ŋgàŋmà'a Nwï yï ñwè, a múm ànnü Nwï yïi mə bî'inè bii aà. ² A le si fà'à a mbo Nwï yïi mə à le ntsɔ'ɔ yï aa tsi'ï nì ñtì yï tsim, tsi'ï ajàŋ yïi mə Moses à le ñkii mfa'a nî ñtì yï tsim a nda Nwï aà. ³ Lâ Yesu ma ghú à tswe nì nìgha'a ni nìgha'atə ntsya nïi mə Moses à tswe ni nu aà, tsi'ï tsó mə ñü yïi mə à ghurə nda aa, à tswe nì nìgha'a ntsyàtə nda ya aà. ⁴ A laa mə a ndâ ntsim aa a bɔɔ ñû, la Nwï à ni yu yïi mə à bɔɔ njoò ìtsim aà. ⁵ Moses à le si fà'a

ìfà'a tsìm a nda Nwĩ tsi'í nì òtìtì yì tsìm aa tsi'í
 tsǒ ògàṅàfà'á, a mbê àyǽfê nì ònnù jìi mē bì ka
 yì tìgē swonǽ a nìim aà, ⁶ Lá òghǽ a nì Kristo,
 bì lē nìlèè yì a bàṅnè òtswe a atu ndá Nwĩ mfa'a
 nì òtìtì yì tsìm aa tsi'í tsǒ mú yì. Bì'inè bē aa ndá
 Nwĩ a ajàṅ yìi mē mbē bì'inè lèè abìintìtì yì'inè
 tà à tìi, òkii ntèrè nì ànnù yìi mē bì'inè bē aà.

Afwetè a mbo bè bi Nwĩ

⁷ Tsǒ mē a bē mùu ajàṅ aa, a ajàṅǽ mē Azwĩ
 Nwĩ a swonǽ nì mē,

“Sii, mbē nì tì yu'u nì Nwĩ,

⁸ nì tseè mîntìtì muu kì kii tsǒ wa nḡwì mē nì lē sì
 tìi atu a mbo Nwĩ
 òtìgē òkwa'anē nìi wa nta'a mîwèè,

⁹ wa adìgē yìi mē bítàà buu bì lē òkwà'ànè gha
 ghu

òtìgē nyē ònnù jìi mē mē lē sì ghìrè a atú òlòò
 mìghum mì nìkwà aà.

¹⁰ Ma mùu ajàṅ òtǽṅ gha ì lē òtìgē nḡwì a nu
 nìwàà nì bē ma bya,

mē swonǽ mē, ‘Bo fàṅè mánjì ghà a mîntìtì bo a
 ògòṅ bìnòò bítìim;

kaa bo lēè wa'ǎ bîmânjì bǎ zî.’

¹¹ Mē lē òtìgē nḡwisè ntǽṅ a nu bo, òkaa nswonǽ
 mē, ‘Kaa bo ka yì wa'ǎ a mùm àfwetè ya
 ya kuù.’ ”

¹² Bòò bì maà, nì ka ntsyēsè ghuu, mbì'ì nù yì
 mǽ'ò tìtìtì bù a tswé nì òtìtì yì bì, kaa wa'ǎ òtìtì yì a
 nu mē nìṅ, òghìrè nì mē tà nì ma'atè Nwĩṅgòṅ
 yìi mē à tswè òtìtì aà. ¹³ Nì bàṅnè òka ndì'itè

nî ghuu bu ni bù a njwî tsîm, a ni nòò ntsîm yîi mē bi twonjə ni “sîi aà” mē tâ ìbi tsuu lô bwe'esè ñù nìbù ghùù yî tsù i ghìrə tâ ñtîi yi tii. ¹⁴ Nlonj mē mbə bî'inè bî Kristo tswê nî ànnù yî fùurè aa, tsi'î ajànj mē bî'inè lwi'i a mûm àbîintii ya yîi mē bî'inè le ntswe ni yu nloginə a mbîi aa ñghèè manjə, ¹⁵ tsi'î a ajànj yîi mē bi tē'è mē m̄foo nswonjə aa, mē,

“Sii, mbə nì yu'u n̄j Nwî,
nì tsee m̄ntii muu l̄õ ki kii,
tsõ wa njwî mē nì le si tii atu a mbo Nwî aà.”

¹⁶ Bè ma bú mē bi le nyu'u ñka ntii atu aa, à le mbə aa bì wò aa ε? A le ñwa'ă aa bè bya bîtsîm bii mē Moses à le mfi'isə waa a ala'a Egipto aa bə aa ε? ¹⁷ Bè bii mē bi le ñghìrè ñtònê yi i lwî a atù ìlòò mighum mi ñikwà, à le mbə aa bì wò le? A le ñwa'ă aa bo bya mē bo le ñghìrə ìbi, ntigə ñkwokə wa atu nta'a m̄iwèè aa bə aa ε? ¹⁸ Baa à le ñkàà aa a mbo bì wò mē kaa bo ka yî wa'ă wa mûm àdigə afwetə yu kuu aa ε? Tìgə bi le ñkà'à aa a mbo bo bè bya bii mē bi le ntii atu aa ε? ¹⁹ Ma mùu ajànj bî'inè yə mē kaa bo le ñwa'à ghu kuu aa nlonj mē kaa bo le ñwa'à nî àbîintii tswê aà.

4

¹ Tsîtsònj a ajànj yîi mē ñkà'a ya a ñkuu a mûm àm̄intè ì bùrə aa, a ku'unə mē tâ bî'inè ka mbo'ò mbî'ì ñù nìbù ghùù yî tsù, a yî wa'à tì kuu ghu tswê. ² Nlonj mē ñtoo yî ñsiginè ya ì le nzi a mbo bî'inè aa tsi'î ajànj mē ì le ñki nzi a mbo

bo aà; lâ n̄too ȳi m̄ə bi l̄e nyu'u aa, kaa ì l̄e wa'ă waa kwet̄ə, n̄lon m̄ə kaa bo l̄e nyu'u aa kaa wa'ă kwer̄ə n̄ àbīintī. ³ Nlon m̄ə b̄i'in̄ə b̄ii b̄i'in̄ə kwer̄ə n̄too mà ya mbii aa, b̄i'in̄ə kuu maa a m̄ûm àm̄int̄ə, a aj̄an̄ ȳi m̄ə à l̄e nswon̄ nlon bo bya m̄ə bi l̄e ŋwa'ă b̄ii aà,

“A aj̄an̄ ȳi m̄ə m̄ə l̄e ŋkàà a m̄ûm àlwint̄on̄ə ya aà,

‘kaa bo ka ȳi wa'ă a m̄ûm àm̄int̄ə ya ya kuù.’ ”
Aà ànn̄u ȳi à l̄e nswon̄ə ka m̄ə à l̄e m̄an̄sə af̄à'á yi a noò ȳi m̄ə à l̄e nan̄sə mbi yù aà.

⁴ Nlon m̄ə à laa ŋghàà a adiḡə ȳi m̄ə'c nlon njwi ji s̄ambaa l̄âlà, “Nw̄i à l̄e mf̄à'a af̄à'á yi m̄an̄sə, à t̄i m̄ə t̄i b̄ə a n̄i n̄wi ji s̄ambaa, a m̄int̄ə.”

⁵ A laa ŋki mbu nswon̄ a adiḡə ȳi m̄ə'c nlon tsi'í ànn̄u ma yù m̄ə,

“Kaa bo ka ȳi wa'ă a m̄ûm àm̄int̄ə ya kuù.”

⁶ Mb̄ə ȳi m̄ə a tswe ts̄it̄on̄ m̄ə à n̄i tsi'í m̄b̄umt̄ə b̄ə b̄i m̄ə'c m̄ə baa ȳi kuu maa a m̄ûm àm̄int̄ə, tâ b̄ə bya m̄ə bi l̄e mf̄òò ŋkw̄er̄ə n̄too ȳi n̄siḡin̄ə ya kaa tâ b̄i wa'ă ghu b̄an̄n̄ə ŋkuu nlon̄ə at̄i at̄u ya aa, ⁷ Nw̄i a bú n̄l̄əə njwi ȳi m̄ə'c nswon̄ m̄ə, “S̄ī,” n̄swon̄ n̄tsya aa a n̄j̄im̄ m̄f̄ò David a noò ȳi àgha'a n̄an̄s̄ə m̄ə n̄sa'at̄ə aa, a m̄ûm n̄ighàà nuà m̄ə bi f̄òò m̄ə n̄swon̄ aà,

“S̄ī, mb̄ə n̄i t̄i yu'u n̄j̄i Nw̄i, n̄i tsuù m̄int̄ī muu k̄i k̄i.”

⁸ Nlon m̄ə, Joshua à l̄e mbaa b̄ə fa am̄int̄ə ya a m̄bo bo bon̄ kaa Nw̄i à s̄i bú ŋka ŋghaa nlon̄ njwi ȳi dàn̄ə a n̄j̄im̄ə. ⁹ Mb̄ə ȳi m̄ə a b̄ə ma la aa, n̄j̄w̄i

ηkwa'anə nî yi'inè aà, lâ kaa a wa'a wò. ¹⁶ Nî swuŋtə ghuu ηghirə tâ bî'inè koontə a nsi àbèrê m̀bɔ̀ɔ̀nè nî n̄dorə n̄tsuu ki bɔ̀'ɔ̀, tâ kwerə ηko m̀l̄̀ɪ̀n̄nè bo bì ìb̀ɔ̀n̄ ȳi m̄ə ì ka ki kwetə yi'inè a noò η̄ḡi'i aà.

5

¹ Bì tso'ɔ̀ nî η̄ḡaŋmà'a Nwĩ ȳi η̄wě n̄tsimè aa a tit̄i b̀è bi, m̄ə tâ à ka η̄kwerə n̄i ìnn̄ú jyaa η̄ghɛɛ n̄i ju a mbo Nwĩ, η̄k̄īi m̄fa n̄i n̄joo bo bì n̄joo mmà'a Nwĩ n̄lon̄ ìb̄i waa. ² Mbə ȳi m̄ə yumbɔ̀n̄ à n̄i abɔ̀rikə ayoo, η̄k̄īi m̄fansə n̄i ìnn̄ú a n̄i b̄im̄an̄j̄i b̄i ghà'atè aa, a bɔ̀nə a mbo b̀è b̄i m̄ə kaa b̄i s̄̄ ann̄ú zi η̄k̄īi m̄fansə n̄i ìnn̄ú n̄i b̄im̄an̄j̄i b̄i ghà'atè aà. ³ Mbə ȳi m̄ə a bə ma mùu ajàn̄ aa, à tswe n̄i η̄ka m̄fa n̄joo mmà'anwĩ n̄lon̄ ȳi ìb̄i mb̄ɔ̀n̄ k̄īi fa nlon̄ ìb̄i abùgè b̄ə.

⁴ A mbũ η̄ghèè ghu, kaa n̄ú à si ìb̄īn̄ú ȳi η̄ŋentə n̄tsɔ̀'ɔ̀ n̄i η̄ḡaŋmà'a Nwĩ ȳi η̄wè. A ki mbə tsi'ĩ Nwĩ ȳi m̄ə a tso'ɔ̀ n̄i η̄ú n̄i η̄ḡaŋmà'a Nwĩ ȳi η̄wè, a ajàn̄ ȳi m̄ə à l̄e n̄tsɔ̀'ɔ̀ Aaron aà.

⁵ Aa tsi'ĩ η̄ḡĩn̄ η̄ḡin̄ a ajàn̄ ȳi m̄ə kaa Kristo à l̄e η̄wa'a ìb̄īn̄ú ȳi η̄ŋentə m̄ə tâ bì ghirə ȳi n̄i η̄ḡaŋmà'a Nwĩ ȳi η̄wè. Lâ Nwĩ a b̄aŋnè n̄swon̄ ghu mbo m̄ə,

“O n̄i Mù ghà;

s̄ī, m̄ə t̄ìgè m̄ə m̀bə Taà ghò.”

⁶ Nwĩ a k̄ī m̀bu n̄swon̄ a adigə ȳi m̄ɔ̀'ɔ̀ m̄ə,

“O n̄i η̄ḡaŋmà'a Nwĩ ì lw̄i'ĩ n̄ĩn̄konè,

a η̄k̄aŋ η̄ḡaŋmà'a Nwĩ Melkizedek.”

⁷ A mûm n̄tswênt̄t̄i yu fàa nsyε, Yesu à le si tsà'atè n̄i Nwî, m̄betè n̄i ìnnù ghu mbo tsi'î n̄i m̄it̄t̄i n̄yè'è m̄ilàà sigè, a mbo yu wa ȳi m̄ə à le n̄tswe n̄i m̄idà'à m̄ə mbə a yweensè ȳi a mbo n̄wo aà. Nw̄iḡḡḡ a yu'u n̄yè'ê ni, nyon̄ə aa a ajàn ȳi m̄ə à le si b̄o'ɔ n̄i aà. ⁸ Ka m̄ə à le mbə Mu Nwî aa, a yègè àyu'unè n̄tsya aa a n̄j̄m̄ ḡḡi'î ȳi à le nyè aà. ⁹ Nòò ȳi m̄ə bi le ḡḡh̄r̄è a b̄on̄ maḡsə aa, a b̄on̄ ntigè ḡû ȳi m̄ə a fa n̄i ìlòn̄ ȳi m̄ə i lwi'i n̄iḡkon̄ aa, a mbo b̄è b̄i m̄ə bi yu'unè n̄i aà. ¹⁰ Maa ajàn, Nwî a tigè n̄tsɔ'ɔ ȳi n̄i ḡḡàḡm̄à'a Nwî ȳi ḡwè a ḡk̄āḡ ḡḡàḡm̄à'a Nwî Melkizedek.

Awà'àsè n̄lon̄ mmà'atè àb̄iint̄t̄i

¹¹ Ìnnù j̄i ḡhà'atè i tswè ghu a nswon̄ a mbo bù n̄lon̄ə ma ȳú ànnù, la a tsyanè a mbo b̄i'î a n̄tsɔ'tè a mbo bù n̄lon̄ m̄ə a tsyanè a mbo bù a wàn̄sə nyègè ànnù n̄zi aà. ¹² Ka m̄ə bon̄ n̄i tigè aa b̄id̄i'ib̄innù ts̄ts̄on̄ aa, n̄i burè ka ki lòò n̄i ḡû m̄ə tâ à bu nd̄i'î gh̄uu n̄i ìnnù n̄tsyàmb̄i a mum n̄ighàà ni Nwî. Bon̄ n̄i laa ntigè n̄tsaa ni m̄iji m̄i tsàà, lâ n̄i burè ka ki lòò aa tsi'î n̄ib̄i. ¹³ N̄ù n̄ts̄im̄ ȳi m̄ə a n̄on̄ n̄ib̄i aa, à burè aa mu ȳi m̄b̄orè, kaa mburè ti annù ȳi n̄ighàà ni Nwî ni d̄i'î n̄lon̄ə ìnnù j̄i ts̄inè aa z̄i. ¹⁴ Lâ a m̄iji m̄i tsàà laa a j̄i b̄è b̄i b̄i kwè m̄è n̄tigè bil̄i, b̄i m̄ə b̄i yègè m̄ə, a n̄i n̄tswênt̄t̄i yàà, n̄zi kwensè a tit̄t̄i ànnù ȳi siḡinè bo bi ȳi b̄i aà.

6

¹ Tsò m̄ə a b̄ə ma mùu ajàn aa, b̄i'inè ma'atè ìnnù n̄tsyàmb̄i mb̄i j̄i m̄ə b̄i'inè le nyègè nlon̄

ntoò Kristo aa, ñghεε nî mbïï ñkwe ntigə bilii a mûm Azwĩ. Kaa wa'à bù ka ndi'i nî ñnnù jĩ ñtsyàmbïï tsó màmà'àtə ñka ñghirə ñnnù jĩ bì jii mə i zĩ nì ñìwo aa bo bì ànnù nniñ mîntiì mi'inè a nu Nwĩ, ² kě annù a ñka mmurə bè a ñkì, bo bì a ñka nnòñsê mbo a atu bè, ànnù ñlon annù nyweenə nì ñìwo, kě annù nniñ isa'a yii mə i lwi'i ññkonj aa a nu bè. ³ Lâ bì'inè ka di'i ñnnù ma jû mə mbə Nwĩ à bii!

⁴ Nlon mə kaa mbə bi wa'à bù ñghirə tâ bè bii mə bi lεε m̄foo nyə ñkà'à Nwĩ, ñywe'etə mitəñnə m̄ii mə mi ló a aburə aa, ñkwerə Azwĩ Nwĩ, ⁵ ñywe'etə ajàn yii mə ñìghàà nì Nwĩ nì bəñ mbə aa, nywe'etə m̄ida'a mi ñgù'ù yĩ m̄fii yii mə i zĩ aa, kaa mbə bi wa'à bù ñghirə mə tâ bo bəñkə m̄intiì myaa ma'atə ibi waa mbii fu a mbo Nwĩ. ⁶ Mbə bo bu ntuu Nwĩ, ñtigə mbu ñka ñkweentə aa Mu Nwĩ yaa ñgaa, ndirisə nî átú yi, bəə bəñ kaa mbə bi wa'à bù ñghirə mə tâ bo bəñkə m̄intiì mya m̄bii fu a mbo Nwĩ. ⁷ Nlon mə ñsyε yii mə m̄bəñ i loo ntsutə nì a ñgaa ñgaa, ñghirə ñjoo i kwĩ ghu, mə bè bii mə bi bè ñlon ñgaa yàà ka ñji aa, i kwerə mbəəə a mbo Nwĩ. ⁸ Lâ mbə nsyε ya i tswe, a ka ñkɔ'ɔ naa bì kərə kərə ghu bo bìnəgè, bəñ kaa bi si annù tsu kwetə, a tigə mbə aa mə Nwĩ à ññ ndòò ghu atu ñkì ntigə ñlwi'isə ntòò.

⁹ Ka mə bì'i ghàà ma mùu ajàn aa, a ñghèε nî ñgàá yùù, a ñjoo ñibôn, bì'i nanşə nzi mə nì tswe nì ñnnù jii i bəñ ntsyàtə, mbə jii mə i ka ghirə tâ nì yweenə aà. ¹⁰ Kaa Nwĩ à s̄i ñú yii mə a jitə ñkòbè bē, kaa mbə a wa'ă afà'à yii mə nì

fà'à a mbo bè bi Nwĩ aa li'ìnè, bo bì ajàṅ mē ni kii ṅkoṅə nĩ waa, nzi nywe'e tsĩtsòṅ aa. ¹¹ Bĩ'i yè'ətè mē tá nì ghεε nĩ mbĩĩ tsi'ĩ maa ajàṅ ṅka mfa'a innù tsim nì m̀ntìì muu mĩtsim, tá a yi ti bē a n̄im nì kwērə àyoo ȳi mē ni bε aa. ¹² Kaa bĩ'ĩ si lòò mē tá nì ka mb̄rəkə, nì ka ṅṅe'esə bē b̄i mē bi n̄iṅ m̀ntìì myaa a nu Nwĩ ṅki ntswe n̄i àt̄àṅənt̄iì aa, tá ȳi kwērə ayoo ya ȳi mē Nwĩ à kà'à aa.

Nkà'a Nwĩ ȳi mē a lwensə aà

¹³ Nòò wa ȳi mē Nwĩ à lε ṅka ṅghirə ṅkà'à ȳi bo Abraham aa, kaa à lε ṅwa'à n̄i ṅù ȳi dàn ȳi mē à lε ṅkò'ɔnə ntsya yi aa tswé mē mbə yu kaà ghu ìkumə, à lε ntigə nlogə aa àtu ib̄in̄ú yi ṅkaa ghu ¹⁴ n̄swon̄ mē, “Tsi'ĩ ànnù n̄iṅkoṅə, mē ka ȳi n̄iṅ mb̄ɔnə a nu wò i ghirə tá ṅgwè'è yò ì gha'a.” ¹⁵ Tsò mē Abraham à lε ntswa nt̄iì yi ṅka nyu'utə aa, à lε ṅkwērə ṅkà'a yā. ¹⁶ N̄ù yi ntswe n̄i ṅkàâ ànnù aa, a kaà aa n̄i ìkum̄ ṅù ȳi mē à d̄ir̄isə ntsyàtə yi, ma mùu ajàṅ àkàà ya a tswaà ànnù ya kaa bi wa'à bù ṅka nligitə. ¹⁷ Ma mùu ajàṅ, Nwĩ à lε ṅka n̄lɔɔ nan̄sə nd̄i'i tá à laa a mbo bè b̄i mē à lε ṅkà'à a mbo bo aa, mē kaa ṅkà'à ȳi kaa ì si kwensə aa, à lε ntigə nlogə ìkum̄ yi ṅkaa ghu. ¹⁸ Ma la a bē mē innù tswē ghu ji baa mē kaa mbə i wa'à kwensə, nd̄i'i n̄i mē kaa mbə Nwĩ a wa'à aban̄nənnù swon̄ə. Nlon̄ ma juà innù ji baa, b̄i'ìnè b̄i mē b̄i'ìnə khè n̄ləontə n̄i a nu Nwĩ tá b̄i'ìnè tswē n̄i àt̄àṅənt̄iì ṅka mbε n̄i ànnù ȳi mē bi ka'a a mbo b̄i'ìnè aa. ¹⁹ Innù

ma jû mɛ bǐ'inè be aa i tigə mbə alaŋsə ɲɔ̀'ò yii mɛ bǐ'inè təə ghu nti̩ aà. Annù ma yú mɛ bǐ'inə be aa a ghírə ni mɛ tá bǐ'inè tigə ɲkuu ɲghɛɛ wa adigə mmà'a Nwǐ yii mɛ a laa mǎŋsə, tsi'í wa a ɲj̩m àtsə'è ya mɛ a lɛ si yàtə ndàmà'a Nwǐ, ²⁰ tsi'í wa adigə yii mɛ Yesu à tsysà mɛ mbǐi yí'inè ɲghɛɛ ghu aà, ni tsusə àtú yí'inè, ɲki mbə ɲgǎŋmà'a Nwǐ yí ɲwè yii mɛ à lwǐ'i n̩kɔŋ a ɲkǎŋ Melkizedek.

7

Ngǎŋmà'a Nwǐ Melkizedek

¹ Melkizedek ma ghú à lɛ mbə mfò Salem ɲki mbə ɲgǎŋmà'a Nwǐŋɔ̀ŋ Akɔ̀'òntsirə. Nòò yii mɛ à lɛ mbòò Abraham a kwɛ̀ɛ ni ntsò yii mɛ à lɛ ntsyà, ɲzwitə bǐfò bya bi nɪkwà aa, à lɛ nniŋ mbɔ̀ɔnə ghu nú; ² Abraham a yàtə ɲjoo jyá tsim ìdigè ji ɲghum, ntigə mfa adigə yí fùùrə ghu mbô. Nji'í ìkǔm Melkizedek yí ntsyambǐi ì bə aa mɛ mfò ìnnù j̩i i tsinə aa, yii mɛ ì yòŋtə, tsi'í tsò mfò Salem aa, i bə mɛ, mfò mbɔ̀ɔnə. ³ Kaa à sɪ̀ ni tà kè ɲdè, kè n̩ ɲkǎŋ ɲgwè'è tswê. Kaa à sɪ̀ n̩ ɲlògɪ̀nè kè ɲlwǐ'i ɲtswènt̩i̩ yí tswê, m̩finə a Mu Nwǐ, mbə ɲgàmà'a Nwǐ yii mɛ à lwǐ'i n̩ŋkɔŋ aà.

⁴ Naŋsə yə mbuù ɲù yí ɲwè yii mɛ Melkizedek à bə aà! Abraham, tátsə yí'inè à lɛ mfà abwenə ɲjoo jya yí fùùrə atu ɲghum ghu mbô, ɲjoo jya mɛ à lɛ ɲkwɛrə a adigə ntsò aà. ⁵ ɲgwè'è Levi yii mɛ à ni ɲgwè'è ɲgǎŋmà'a Nwǐ aa, bo tswe n̩ ɲd̩i'í a mum nòŋsə Nwǐ mɛ bo ka ɲkwɛrə n̩ àt̩i̩ ayoo yí fùùrə atu ɲghum a mbo bɔ̀ɔ bi maà byaa ka mɛ bo bitsim lo aa a ɲgwè'è Abraham

aà. ⁶ La nù ghuà mə à le ŋwa'a aa a ŋgwè'è bo lo aa, à le ŋkwerə atii ayoo yĩ fùurə a atu nìghum a mbo Abraham, òtigə niŋ mbɔɔnə a nu yu wa yĩ mə à le ntswe nî ñkà'a ya aa. ⁷ Kaa à si annù yĩ mə mbə bi kâ ñligitə bē mə a mbɔɔnə a nu nù yĩ ñkəgə aa a niŋə nî nù yĩ ñwè.

⁸ Faà bĩ'inə yə mə a atii ayoo yĩ fùurə a atu nìghum aa a kwerə bē bii mə bi kwo aà, lá a ŋghɛ ni Melkizedek, a le ŋkwerə nù yĩ mə àŋwà'ànə Nwĩ a swon mə à tswe ñikonə. ⁹ Maa ajən mbə bi tse swon mə, Levi yumbon yĩ mə à le si kwerə itii njoo mà jù aa, à le ŋki mfa, ntsya aa a n̄im Abraham, ¹⁰ Nlon mə Levi à le mburə a ato'o Abraham wa noð wa mə Melkizedek à le mbòò yĩ aà.

¹¹ A le mbaa bə mə ìfà'a ŋgǎŋmà'a Nwĩ jii mə i le nlò a ŋgwè'ɛ Levi (nlon mə bə le ŋkwerə nòŋsə ntsya aa a n̄im bo) i le mbòn manşə, bəə bon ŋgǎŋmà'a Nwĩ à le mbù m̄fɛ'ɛ bə a ŋgwè'ɛ Melkizedek, kaa wa'à bə a ŋgwè'ɛ Aaron fè'ɛ aa ɛ? ¹² Nlon mə Nwĩ à bə kwensə mbuu ŋgǎŋmà'a Nwĩ bəə bon nòŋsə à ka kii kwensə. ¹³ Nlon mə nù yĩ mə bi swon ìnnù ma jù nlon ŋgaa yĩ aa, à fè'è aa a ŋgwè'è yĩ mə nù à leè ŋwa'à ghu fè'è ñka mfa'a adigə n̄ikentə ni mɔ'ɔ ni mà'a Nwĩ. ¹⁴ A laa mə Mmà'àmbi yĩ'inə à le mfè'è aa a ŋgwè'ɛ Judas, la nlon ŋgwè'è Judas, kaa Moses à le ŋwa'à annù tsu swon nlon annù ŋgǎŋmà'a Nwĩ.

¹⁵ Ma yû a tigə ñnanşə mfɛ'ɛ nlaa mə mbə ŋgǎŋmà'a Nwĩ, a biinə mbə tsó Melkizedek, ¹⁶ yĩ mə à tìgə mbə ŋgǎŋmà'a Nwĩ, kaa wa'à yònə aa

bə nòŋsə yïi mə bi le si lèè ònyonə naa ògwè'è yïi mə òù à le mfè'è ghu aa, bi le ntigə nyonə bə mǐdà'à mii mə mi tswə ní òntswéntì yïi mə ka mbə bi wa'à bwesə aà. ¹⁷ Nlon mə a tswə a múm àŋwà'ànə Nwǐ òlon yi mə,

“Ò ni ògàŋmà'a Nwǐ òlwi'i nǐkoŋə,
a ŋkǎŋ ògàŋmà'a Nwǐ Melkizedek”

¹⁸ Bi le ntigə mma'atə ndi'i yǐ mǐbǐi ya òlon mə kaa ì le ŋwa'à nǐ àdà'à tswé, kaa wa'à nǐ àfà'à ki mbu ntswe aà. ¹⁹ (Nlon mə kaa nòŋsə kaa à le si wa'à ghirè tâ àyoò tsu a bɔŋ mǎŋsə); ma yú a zi nǐ ànnù yïi mə bǐ'inè bɛ, a bɔŋ òntsyatə yǐ nòŋsə yǐ mǐbǐi wá, bǐ'inè tsyá ghu nyonətə ni a mbèè Nwǐ.

²⁰ A ŋghèè ghu, kaa Nwǐ à le ŋwa'à yi nǐ ògàŋmà'a Nwǐ ləə aa ti ghə mə à kàà. Bi le si lèè nǐ ògàŋmà'a Nwǐ ji mǐbǐi aa tsi'ǐ tǐ àkàà, ²¹ la bi le nlèè ghulà aa nǐ àkàà,

“Mmà'àmbi à kàà mē
kaa à ka wa'ǎ ntìi yi bú òkwensə,
'Ò ni ògàŋmà'a Nwǐ òlwi'i nǐkoŋə.’ ”

²² Ma yú a ghirè mə tâ Yesu tâ à bə ŋú yïi mə a ghirə mə tâ àkàà Nwǐ yïi mə a bɔŋtə ntsya aa, tâ à bə yǐ ànnu nǐkoŋə.

²³ Ngǎŋmà'a Nwǐ ji mǐbǐi jya ì le ŋgha'atə aa nlon mə nìwo ni le ŋghirè mə tâ bo tsee tswə lwǐ'ǐ nǐkoŋə tsó ògàŋmà'a Nwǐ; ²⁴ La annù ajàŋ mə Kristo à ni ògàŋmà'a Nwǐ aa, a lwǐ'ǐ nǐkoŋə òlon mə yumbɔŋ à ki nlwǐ'ǐ nǐkoŋə aà. ²⁵ Maa ajàŋ à zǐ ajàŋ yïi mə mbə yu ká ònyweensə bə bii mə bi tsyà ghu nu nyonətə ni a mbèè Nwǐ a ŋgòŋ

bìnòo bitsìm, nlon mə ɲgòɲ bìnòò bi tsìm à tswe ntsà'atè nî Nwĩ a atu bo aà.

²⁶ A le ɲkù'unè mə tâ bĩ'inè tswe nî àjàɲə ɲgàɲmà'a Nwĩ ma ghú, yĩ mə à làa màɲsè, kaa wa'à nî àlò'ò yĩ tsu tswé, kaa wa'à nì ìbì yĩ tsu tswé, kaa wa'à bo bì ɲgǎɲghìrè ìnnù jì bi tswé, bi ɲentè yi a ɲdɔɲ, aburə. ²⁷ Kaa à sì bú ntswe nî ɲka mmà'a Nwĩ a ɲjwĩ tsìmè, ntsya nî m̀bĩ m̀ma'a nlon yĩ ibì, m̀bɔɲ tigə bũ mà'à nlon yĩ bê, a ajàɲ yĩ mə ɲgàɲmà'a Nwĩ jì mbĩ i le si ghìrə aà; à le ghìrè ma yû ànnù aa ɲgàà yĩ m̀fùurè a mbo bê bitsìm, wa noò mə à le mfa ibiinnú yi tsi'ì tsǒ àyoo mmà'anwĩ aà. ²⁸ Tsi'ì annù n̄ɲkoɲ nòɲsè Moses a lèè bê b̄i mə bi bɔrə aa tso ɲgàɲmà'a Nwĩ jì wè, la n̄ghaa n̄ àkàà nya, mə nì le ntigə nyoɲə aa bə a ɲj̄m nòɲsè aa, nì tso'ò Mu Nwĩ yĩ mə bi ghìrè mē a b̄ɔɲ màɲsə ɲgaa yĩ mò'ò aà.

8

Yesu ɲgàɲmà'a Nwĩ yĩ'inè yĩ ɲwè

¹ Annù yĩ mə bĩ'i swon aa, a bə aa mə, bĩ'inè tswe nì ɲgàɲmà'a Nwĩ yĩ ɲwè, yĩ mə à tswe a aburə, a abô mà'à, a mbèè àlèɲè nif̄ɔ Nwĩ Akɔ'òntsirə. ² A fà'à tsǒ ɲgàɲmà'a Nwĩ wa n̄ Adìgè yĩ làa màɲsə, tsi'ì n̄t̄àɲ annù n̄īkoɲ wa, wa yĩ mə à le ɲghùrə Mmà'àmbi, kaa wa'à bə ɲùm̄is̄ɔɲ ghurè aà.

³ Bì tso'ò ɲgàɲmà'a Nwĩ ntsìm aa mə tâ à ka mfa ɲjoo mmà'anwĩ ɲkii ntɔɔ n̄ ɲjoo a n̄ikentə n̄ī mɔ'ò n̄ī mmà'a Nwĩ, maa ajàɲ a tigè ɲku'unə mə tâ ɲgàɲmà'a Nwĩ ghulà tâ à k̄i ntswe n̄ī àyoo

yii mē yu ka kii fa. ⁴ Yesu à lē mbaa tswe aa fàa nsyē boŋ kaa mbə a wa'ă ngàŋmà'a Nwĩ bē, ñlon mē ngàŋmà'a Nwĩ jya i lē si fa njoo mmà'a Nwĩ jya ñyoŋə aa Nòŋsə. ⁵ Ntàn wa mē bo lē si fà'à ghu aa, i lē mbə aa àfigìnè kè àliləŋə ntāŋ mmà'a Nwĩ wa aburə, ñlon mē nòò yii mē Moses à lē ntswe nī nghùrə ntāŋ wa aa, Nwĩ à lē ndi'itə yi nswon mē, “Yə mē ò nāŋsə nghùrə ñyoŋ tsi'ī figè wa mē mē lē ndi'ì a mbo wò wa atu nta'a aa.” ⁶ Lā tsītsòŋ Yesu a fà'à aa àfà'a ngàŋmà'a Nwĩ yii mē i boŋ ntsyàtə yi mbĩ wa, ñlon mē àkàà yii mē à zi ni yu ñlon ma yū ànnù aa, a boŋ ntsyà yi mbĩ yā, tsǒ mē ñkà'a yii mē i tswe nī àkàà ma yu i ki mbòŋ ntsya yī mbĩ yā. ⁷ Akàà yi mbĩ ya a lē mbaa tuu nī àlò'ò tswe boŋ kaa bi sǐ yii mē a ywe'e ji baa bù ñwarə. ⁸ Lā Nwĩ à lē mbàŋnè m̄firə bē bi nswon mē:
 “Njwi ji m̄'ò i zǐ, a swon Mmà'àmbi,
 mē mē ka wàrə akàà yī fii bi'i bi ñji'ī ndá Israel,
 nī ñji'ī ndá Yuda;
⁹ kaa a ka wa'à bə aa tsǒ àkàà ya mē mē lē ñwàrè
 bi'i bitàa bya aa,
 wa a njwi mē mē lē ntswa waa nī àbo,
 a ntsyasə waa tâ bo fε'ε a ala'a Egipto aà;
 ñlon mē kaa bo lē ñwa'à nī mbĩ gheè a nlèə àkàà
 ya mē bi'i bo lē ñwàrè aà.
 Mè tigè m̄me'e waa, a swon Mmà'àmbi.
¹⁰ Aà àkàà yii mē mē ka wàrè bi'i ñji'ī ndá Israel
 aa à yuà mē:
 Mmà'ambi a bú nswon mē:
 Njwi mà jya i bə zǐ,

bon̄ mē ka niŋ bînòŋsə ba a atu bo,

i kii ŋwà'ànə a mum mîntii bo

mē ka tigə bə Nwîŋgòŋ wàà, tâ bo bə bə bâ.

¹¹ Kaa ñù mò'ò a wa'à bù ñka ndi'i nî ñû nì bò
wàà yî mò'ò

kè ñù nì bó a ka ndi'i ni mumaà yî yî mbâŋnè
ñswonə ni mə,

'Yə mə ò zi a Nwî'

ñlon̄ mə bo bitsim̄ ka yî zi gha,

i lògìnè ni bî kègə i kò'ò ywe'e ni bii mə bi kò'ò
ntsirə aà.

¹² Nlon̄ mə mē ka tigə ko miñŋnè wàà nî ìbî waa,
kaa wa'ă nî ìbî waa bù ñka ŋwa'atə."

¹³ Mbə a ka ŋghaa annù ñlon̄ akàà yî fii, bəə
bon̄ a bə aa mə nòò àkàà yî lwèn ya à lɛɛ n̄tsya,
maa ajàn, àyoo yii mə nòò yî à lɛɛ n̄tsya a kî
ñlwèn aa, a tigə ntswe aa nì mbwê.

9

Ŋghà'àsə Nwî a nsyɛ bo aburə

¹ Akàà yi mbii ya a lɛ ntswe ni bînòŋsə ñlon̄
annù ŋgha'asə Nwî ñki ntswe nî àdìgè yii mə
mbə bî kâ ñgha'asə Nwî ghu fàa nsyɛ aà. ² Bi lɛ
ŋghùrə ntàn ñkwasə nî àtsè'è, bi lɛ si twonə nî
kwàsè yî àbèè aa nî Adìgè yî laa. Ma mùu adigə,
ñjoo juà i lɛ ntswe ghu, àyoo nte'ɛ lâm wa, nî
àtətə bo bî Abaa Nwî yá. ³ A njiim̄ àtsè'è ya aa
a lɛ tswe kwàsè yî mum yii mə bî lɛ si twonə
ni Adìgè yî làa maŋsə aà, ⁴ ghu aa a lɛ ntswe,
nìkèntè ni mò'ò ni gold ni ntɔɔ ñjoo jî lùmtə,
ñkòm̄ akàà ya yii mə bî lɛ ŋghìrə ñjim̄ àbèè ntsim̄

ni gold aà; ghu mum aa a le ntswe sòtè gold yï mē mana wa à le ntswe ghu aa bo àtī Aron ya mē a le ntotə aa, nī ìbà'a ηγò'ò jya ji baa mē bi le ηηwà'ànə akàà ya ghu aà. ⁵ Bìkerum bya bi baa mē bi le si dì'ì nī mē Nwī à tswe wa adigə aa, bi le ntswe ntsirə akusə ya mē bi twonə nī àdìgə ηko mīlīnə Nwī aà. Lā tsitsòη kaa mbə bī'inə wa'à bù ηka nte nī ηjoo mà jū ntò'otə.

⁶ Nòò yï mē bi le ntanjə idigə ma mùu ajàn aa, ηgǎnma'a Nwī i le si tigə ηkuu wa mùm àdìgə abεε ntàn ya a ηгаа ηгаа, a mfà'a àfà'a ntanj wā. ⁷ Lā a mum kwàsə wa mē à ywe'e bi baa aa, à le si kuu tsi'ì ηgǎnma'a Nwī yī ηwè a ηгаа yī mfuùrè a atú àlòò, kaa wa'à kī ηkuu tsi'ì tì ghè à lògè àləə a ηkuu mmà'a Nwī ghu, nlon ηgaà yī bo bì yī bè bīi bi le ηghirə ibi a mbu'u aà. ⁸ A njīm ìnnù ma jū, Azwī Nwī a nanşə n̄dī'ì nī mē m̄anjī ηkuu ηghèè wa mùm ntàn kaa à le mburə tī ηa'anə, mē mbə bè kuu ηghèe wa Adigə yī nanşə n̄laa, mē mbə ntàn yī lwèn wa i burə ntəə ghu. ⁹ (Ntàn ma ghū i bə aa àlènsə yï mē a dì'ì nī ànnù yï mē a tswe tsitsòη aà.) Nyon a ajàn yï mē bi tanjə ma mùu ajàn aa, kaa ηjoo jīi mē bē fa mma'a nī Nwī ghu aa, kaa i sè bē àjàn yï mē mbə i ghirè tá n̄tīi ηū yï mē à zi a ηgha'asə Nwī ghu aa, tá i nanşə n̄laa. ¹⁰ Ìnnù ma jū i le ntswe nlon aa bə b̄n̄òηsə nlon annù mijī, bo bi m̄lù'ù, kē ìnnù a ηka nsi'ì njoo, ma juù ìnnù, bi le bè'èsə bē ghu nywe'e noò yï mē Nwī à le ηkwensə ìnnù tsim i tigə jī fii aà.

¹¹ Nòò wa mē Kristo à le nzī tsi'ì tsò ηgǎnma'a Nwī yī ηwè, nlon ìnnù jī sigìnə jya mē i zī mē aa,

à le ntsyà aa a ni ntàn yï mē i le ηko'ɔnə, ηki nanşə mbɔŋə (kaa bi wa'ǎ aa ni mbo ghùrè, ma la a bə mə kaa à le wa'ǎ ayoo yï mē bi nanşə aa bə) ¹² ntigə ηkuu a ηgaa yï m̄fùùrè wa múm Adìgè yï làà maŋşə, kaa wa'ǎ aa àləə mbi kè yï bɔɔ bi kau lɔgè, m̄baŋnə nlògè aa àləə nū yi, ma mùu ajàn, n̄tsu'u atu bə ghu n̄ŋkoŋə. ¹³ Mbə a bə mə àləə mbi kè yï kau yï mē bi le si m̄tè ni a nu bə b̄ii mē kaa bi le ηwa'à laa, ηkii ηkumə n̄i waa n̄i àbu mu nàà, a le si ghìrè ni mē tâ ìb̄inu bə ì laa, ¹⁴ bəə bɔŋ àləə nu Kristo yï mē à le mfa ìb̄inū yi yï mē kaa i le ηwa'à n̄i àl'ò tswə, n̄tsya aa a n̄j̄m Azw̄i yi yï mē a lw̄i'ì n̄ikoŋ aa, m̄bə a wa'à nanşə n̄si'ì m̄nt̄i m̄i'inè m̄i m̄i sa'a yi'inè aa bo bi m̄fà'à m̄i mē m̄i z̄i aa bə ni n̄wo aa, ntigə ghìrə mē tâ b̄i'inè ka mfa'a ni a mbo Nw̄iŋɔŋ yï mē à tswə nt̄i aa ε?

¹⁵ Ma la bə mē Kristo à ni n̄u yï mē a z̄i n̄i àkàà yï fii ya a tit̄i Nw̄i bo bi bə bya mē à twòŋ m̄ə, ηka'a mē bo ka yï tswə n̄i n̄tswènt̄i yï mē ì lw̄i'ì n̄ikoŋ tsɔ mē Kristo à lèè ηkwo, n̄wô ni ni tigè n̄tsu'u atū yaa a n̄i ìbi wa mē bo le ηghìrè wa múm àkàà yi mb̄i ya aà. ¹⁶ Mbə bi ka ηghaa annū n̄loŋ ndi'ì n̄wô n̄u, bɔŋ bi tswə n̄i m̄foo ndi'ì mē n̄u wa yï mē à le mfa ndi'ì ya aa à kwô. ¹⁷ Bi yòŋə ndi'ì n̄wô n̄u aa tsi'ì a noò yï mē à kwò m̄ə, n̄loŋ mē kaa mbə bi wa'à kà n̄yoŋ ndi'ì n̄wo a noò yï mē n̄u wa mē à d̄i'ì aa, à bùrə nt̄i. ¹⁸ Aa ànnū yï mē tsi'ì àkàà yi mb̄i ya bi le si lɔgè aa àləə ηwàrè ghu, mbɔŋ tâ à təə. ¹⁹ Nòò wa mē Moses à le ηkè'ènə ndi'ì jya mē i le n̄tswe wa múm àŋwà'ànè n̄oŋşə ì ts̄im a mbo bə b̄its̄im

aa, à le nlògə aləə boo bi kaù, bo yĩ mbi, a bò'ò ñkĩ, ñki nlògə àsĩsĩ yĩ bagitə yĩi mə bi ghirə ni ñnón mbi aa bo bì hyssop nimitə aləə ya a nĩ àñwà'ànə ya bo bì a nu bè bĩtsim, ²⁰ ñswonə ni mə, “Aləə yù aa yĩ akàà ya mə Nwĩ à le ñwàrè bu bo aà.” ²¹ A le ñki mmitə aləə ya fya a nĩ ntàn bo bì a nĩ ñjoo jya mə bi le si mii Nwĩ ghu aà. ²² Tsi'ĩ annù nĩñkon, a nĩm nòñsè, bi lògè aa àləə nsĩ'ĩ nĩ ñjoò tsim ghu mə tá ì laa, bæε mə bi yi ñki ntuu aləə saansə aa kaa bi wa'ă innù jĩ bi lĩ'ìnə.

Nĩwo ni Kristo ni s'i'itə ibi

²³ Maa ajàn a le ntigə ñku'unə mə tá bì si'itə a figè njoo jya jii mə i le ntswe a aburə aa tá tá ì laa manşə. Lâ ñjoo aburə jya jumbon i bânñè nìlòo aa àyoo mmà'anwĩ yĩi mə a bon ntsyatè.

²⁴ Nlon mə Kristo kaa le ñwa'à kuu nghèè a mùm ntăn mmà'a Nwĩ yĩi bi nanşə nĩ mbo, a bê bə figè ntăn mmà'anwĩ yĩ annù nĩkon wa aa bê; à le mbânñè ñkuu nghεε aa tsi'ĩ a aburə yumbon, mə yu tigə təə ni a nsi mi'i Nwĩ tsĩtsòn ni tsùsè àtù yi'inə. ²⁵ Kaa à le ñwa'à kè ntswe nĩ ñka mfâ ìbìnú yi a mmà'a Nwĩ ghu aa a ñгаа ñгаа tsó mə ñgànma'a Nwĩ yĩ ñwè wa à le si kuu wa ntăn mmà'a Nwĩ, wa Adigə yĩ làà manşə, ilòo lòò, ñkii ñkuu nĩ àləə yĩi kaa à le ñwa'ă yi yu ñgànma'a Nwi wa bə aà. ²⁶ A le mbaa bə aa ma mùu ajàn bəə bon Kristo à le ntswe nĩ ñka nyə ñgi'i a ñгаа ñгаа, nloginə a noò yĩi mə Nwĩ à le nanşə mbi aà. Lâ tsó mə a bə làa aa, à le mfè'è ñzi aa tsi'ĩ ñgàà yĩ mfuùrè, fàa noò ñlwĩ'ìnjĩm mə yu mà'a Nwĩ nĩ ìbìnú yi i s'i'ĩ ibi bê. ²⁷ Tsó mə bè tswe nì

̀̀kwò aa tsi'ì ̀̀gàà yì m̀fùùrè a ti bə a ǹjìm tâ bì tso'otə misa'à myaa aa, ²⁸ a ̀̀gǎn ̀̀gǎn Kristo yìi bì le mfa yì aa ̀̀gàà yì m̀fùùrè mə tá à be'e ibi bē bī ghà'atə aa, à ka tigə yì bǔ fè'ε a nī ̀̀gaa jii i ywe'e ji baà, kaa wa'à bù m̀fè'ε nzi aa nlon bē ànnù ibi, àa yì fè'è aa a nyweensə bē bii mə bi yu'utə nii tsi'ì nì m̀ntiì myaa mitsim àa.

10

¹ Nlon mə ǹnsə a di'ì aa bə ililən innù jì siginè jya jii mə i tswe nì nzi aa, kaa ̀̀ki'ì nanşə ndi'ì aa innù jya mə i zi aa, kaa mbə n̄joo mmà'anwi jya mə bi tòò a atù àlòò atù àlòò ̀̀kwatə aa, kaa mbə ki'ì bē bya mə bi yòntə a mbèε Nwi aa ghìrè tâ bì bəŋ mmànşə. ² A le mbaa bə maa ajəŋ boŋ bi leè ̀̀wa'à kentə a ̀̀ka ntòò aa ε? Mbə a bə mə ̀̀gǎnmà'a Nwi jya bi leè nte'ε nsi'i waa bi laa a ̀̀gaa yì m̀fùùrè, boŋ kaa ànnù yì bi yì tsu a si ̀̀gi'ì a ntiì bo bu mfa nlon ibi. ³ Lá a nī m̀buu mmà'anwi ma ghù, bi bəŋnè ̀̀wa'atə aa innù jì bi nī àlòò nī àlòò. ⁴ Nlon mə kaa m̀bē àləə nu mbòn bo bì yì mbi a wa'á ibi bē si'itè nlo'osə.

⁵ A bē n̄ji'ì ànnù yii mə, nòò yii mə Kristo, à le nzi fàa mbi aa à le nswəŋ mə, “N̄joo jii mə bi mà'à nòò ghu bo bì jii bi fa ni a mbo wò aa, kaa ò si lòò, lá, ò nanşə m̀b̄inu mfa a mbo mə.

⁶ Kaa ò si doritə nlon n̄joo jii mə bi tòò m̀ma'a nī gho ghu bo bì jii mə bi tòò nlon innù jì bi àa.

⁷ Mè tigè n̄swəŋ mə, ‘Wa mə zi mē a ̀̀ghìrè ànnù yii mə o lòò aa mbǎ Nwīŋgòŋ’.

A nî àjàŋ mæ bi ŋwa'anə mbi'i ŋgaa yà a mum
nìbù'ù ni àŋwà'ànə nya aà."

⁸ A le mfòò òswon mæ, "Kaa ò si kònè kaa ŋki'ì
kìi òdoritə òlon ŋjoo jii mæ bi mà'à nî gho ghu
bo bì òjoo jii mæ bi fa a mbo wò, bo bì òjoo
jii bi tòò mma'a nòo ghu aa, ni jii bi tòò òlon
innù jì bì." (Bi fa ma jù òyonə aa ònə̀sə.) ⁹ A
le ŋkù'ùsə mæ, "Wa mè zì mē a ŋghìrə ànnù yii
mæ o lòò aà." A le mbwesə annù yi ntsyambii aa
mæ yu ləə yii mæ a yonə aà. ¹⁰ Nlon ŋkònə Nwĩ
ma ya, bi s'ì mē yi'inə b'ì'inə laa, ntsya a n̄j̄m
ajàn yii mæ bi le nlògə ìb̄inu Yesu Kristo mfa
mma'a Nwĩ ghu ŋgaa yì mfùùrə aà. ¹¹ N̄gànma'a
Nwĩ ntsim a təə ŋgòn m̄itugə minjwi m̄itsim a
adigə afà'a yu, n̄tɔɔ n̄i òjoo mma'anwĩ jii mæ
kaa mbə k'ì innù jì bi s'ìtə aa ŋkwatə n̄i ògàà.
¹² Lā Kristo à le mmà'à Nwĩŋgòn m̄bi'ì innù jì
bi n̄i àyoo mmà'anwĩ yì fùùrə, n̄tswe a n̄sye a
mbèè n̄kwɛ Nwĩ n̄i mà'à ¹³ n̄yu'utə ni mæ tâ bì
ghìrə ŋgànkbàà jì tâ ì tigə mbə atətə m̄ikorə yi.
¹⁴ Nlon mæ à lògə mæ ayoo mmà'anwĩ yì fùùrə
n̄si'ì b̄ə ghu mæ bì laa mbon m̄ansə n̄ŋkonə.
¹⁵ Azwĩ Nwĩ a k̄i m̄bə àyəfə a mbo b'ì'inə a n̄i
innù jii à le nswon aà. A le mfòò òswon mæ,
¹⁶ "A n̄i àkàà yii mè ka wàrə bi'ibo aa a yulà
mæ mbə òjwi mà jya ì t̄sya, a swon
Mmà'àmbi:
Mè ka n̄i b̄inò̀sə ba a n̄ti bo,
ì k̄i ŋwà'ànə a atu bo."
¹⁷ A bú òku'usə mæ,

“Kaa mè ka wa'ă innù jî bî jyaa bo bì innù jîi mē
bo le mfànsè aa bù ñwa'atē”

18 Bî laa bē lî'inè ma juù innù bēə boŋ kaa
ñji'i ànnù a ŋka ntòo njoo mmà'anwî mbi'i innù
jî bi kaa ì sî bù mbē. 19 Bîlîm bâ tsō mē bî'inè
naŋsē mbii mē, bî'inē ka yî kuu wa mûm Adigē
yî nàŋsē laa n̄tsya aa a n̄jîm àləə Yesu aa 20 à le
ŋŋa'a m̄n̄jî yî n̄fii yîi mē à tswe nt̄i aa n̄tsya
a n̄jîm àtsè'ə nyàtē ya, la a bē mē, n̄tsya a n̄jîm
n̄jyānū yî. 21 Tsō mē bî'inè tswe ni ñgāŋmā'a
Nwî yî ñkò'òñè yîi mē a lèntē ndā Nwî aa, 22 tâ
bî'inè yon̄tē ñkòontē n̄i n̄t̄i annù n̄iŋkoŋ, n̄luu
n̄i àb̄iint̄i, ni m̄ant̄i m̄ii mē bi lèè n̄si'i innù jî
bi ghu aa, bo bì m̄b̄i m̄i nu m̄ii mē bi lèè n̄si'i
n̄i ñk̄i yî làà. 23 Tâ bî'inè t̄ε'ε akòrē yi'inè tâ à
t̄in̄sē a n̄i ànnù yîi mē bî'inè bii mē bî'inè bē aa,
n̄loŋ mē bî'inè zi mē Nwîŋgòŋ à ka lèə ñkà'â yî.
24 Tâ bî'inè zi ajàŋ yîi mē mbē bî'inè ka nd̄iintē
yi'inè bî'inè ni bî'inè a ŋka ñkòŋnē bo bì a ŋka
ŋgh̄irē ìnnù jî siḡinè. 25 Tâ bî'inè tsuu ki b̄orikē
a ŋka ŋghotē n̄tswe t̄si'i tso mē bē bî m̄o'c gh̄irē
aà. Tâ bî'inè baŋnē ŋka ŋku'usē nd̄iintē n̄i yi'inè
bî'inè ni bî'inè ts̄ītsòŋ ghulā mē Njwî Mmā'àmbi
ya i kù'ù n̄zi aà. 26 N̄loŋ mē kaa àyoo ma'anwî
yi dàŋ kaa a sî bù mbē a ns̄i'itē ìbi ghu mē mbē
bî'inè zî ànnù yîi mē a ku'unē a ŋgh̄irē aa, mbù
ŋka ŋgh̄ē n̄i m̄b̄i a ŋgh̄irē ìnnù jî bî. 27 Ma mùu
ajàŋ a tigē m̄baŋnē mbē aa bē mē tâ bî'inè ka
m̄b̄o'c n̄i ànnù n̄ts̄o'otē m̄isa'a ya mē a ka yî z̄i aa
bo bì m̄o'c yî swèrē n̄swerē wa yîi mē i ka yî t̄òo
ŋgāŋkibāa Mmā'à mbi aà. 28 N̄ù yîi mē à le ŋwò

nôḥsè Moses aa, bìyèfè bi baa kè bi tarè bə fè'è tə swon ajàn mə bo yə aa bon bi zwitə yi, kaa ḥki'i mīlīḥnè kô. ²⁹ Nì wa'atə mə a ka yī tigə bə aa mə akə a mbo ḥù yīi mə à tsà'a a Mu Nwī aa ε? Mə à lògə aləə ya yīi mə Nwī à le ḥwàrə akàà ghu, ḥsi'i ibī yi ghu mə tâ à laa nī àyoo àdànḡ àdànḡ aa ε? A bəgītə aa Azwī ibòḥ Nwī yā. Yīi ḥgi'i i ka yī swèrə tsyàtə. ³⁰ Nlon mə bī'inè zi yu wa yīi mə à swōḥ mə, “Ḥkwī'inè ànnù à nī ànnù yā mè ka kwi'inə.” Ḥki mbu nswon mə, “Mmà'àmbi à ka yī tso'otə mīsa'a mī bē bi.” ³¹ A nī ànnù yī swèrə ḥswerə a wò a mūm mbo Nwī yīi mə à tswe ntīi aà.

³² Wa'atə nì a noò wa yīi mə à lèè ḥtsya aà, noò wa mə nì le ḥkwèrə ḥkà'à Kristo aa, ḥgi'i yī ntīi i le ḥkuu a nu bù, lâ nì tswā ntīi ghūu ntsya ḥgi'i yā. ³³ Bì le si bəgītə nī ghūu ḥkīi ndi nī ḥgi'i a nu bù a idigə mītaa, a nī bīnòò bī mō'ō a bāḥnè ḥghèε bu ḥghèε mbii ḥgi'i bu bī bə bī mō'ō bīi mə bi le si yə mbuu ḥgi'i mà wa aà. ³⁴ Nì le mbii a nyə ḥgi'i bú bī ḥgāḥatsaḥ; noò yīi mə bi le ḥkwèrə ḥgòḥ njoò juu tsīm aa nì le mbeentə ma ya nì nìdorə ḥnlon mə nì le nzi mə ḥjoo jī wè jīi mə i tsya ma jya, jīi mə i lwi'i ḥnkoḥ aa i ka yī tswe a mbo bù. ³⁵ Tsó mə a bə laa, tâ nì tsuu ataḥəntīi yuu lõ mà'àtə bē, ḥnlon mə a tswe nì mātəḥnè mī wè. ³⁶ Nlon mə nì ḥtswe nì tswe nì ḥntswāntīi ghūu tǎ kī ghìrə ànnù yīi mə Nwī a lòò aa tǎ kwèrə ayoo yīi mə à kà'a a mbo bù aà.

³⁷ “Nlon mə a tīgə tsi'i mú àtīi noò

tâ yu wa yïi mæ à tswe nî ñzï aa, tâ à zi. Kaa à ka wa'à bù ñtigîtè.

³⁸ Lâ ñù yïi mæ ànnú yi a tsinè aa, à ka tswe ntì a ñjïm àbïintii,

lâ m̀bè a swuntə akòrê yi mbii nî ñjïm, bəə boŋ kaa m̀è ka wa'à bi'iyu doritè.”

³⁹ Lâ kaa bi'inè si bê bii mæ bi'inè swuntə akòrê yi'inè m̀bwɛ aa bê. Bi'inè baŋnə mbə aa bii mæ bi'inè tswe nî àbïintii a nyweenə.

11

Abïintii

¹ Abïintii à ni ñàŋsə nzi annù tâ à laa nloŋ njoo jii mæ bi'inè bɛ aà, a mbii njoo jii mæ kaa bi'inè si yə aà. ² Nloŋ mæ a lɛ ŋghirə abïintii mæ tâ Nwĩŋgòŋ à beentə bitsyàbimbii bi ŋgu'u. ³ Bi'inè tsya aa a ñjïmə àbïintii nzi mæ Nwĩ à lɛ nnaŋsə mbi yù aa ni ñghàà ni. Ma la a bə mæ njoo jii mæ bi'inè yə aa, bi lɛ nnaŋsə aa ni ñjoo jii mæ bi'inè si yə aà.

⁴ A lɛ ŋghirə abïintii mæ tâ Abel à ma'a Nwĩ nî àyoo mà'anwĩ yïi mæ a lɛ mbòŋ ñtsya yï Kain aà. Nwĩŋgòŋ a tigè m̀beentə yi mæ à ni ñù yïi mæ ànnù yi a tsinè. Nwĩŋgòŋ à lɛ mbə ayefə yi nloŋ mæ à lɛ ŋkwɛrə jii njoo mà'anwĩ jya aà, ka mæ à lɛ ŋkwo aa, à burə ka ki ghàà a ñjïm àbïintii yi. ⁵ A lɛ ŋghirə abïintii mæ bi lɔgə Enoch ñkɔ'ɔ ŋghɛɛ ni ghu mæ tâ tsuu niwo lɔ yə. Bi lɛ nlòò yi kaa ŋki'ì yə nloŋ mæ Nwĩ à lɛ nlògè yi aà. Mbɔŋ tâ bi ka nloŋ yi aa bi lɛ m̀beentə mæ à ni ñù yïi mæ à ghirə Nwĩ a doritè. ⁶ Abïintii a bə tuu bə

bon̄ kaa mbə̀ nù tsù a wa' à ghìrè tâ Nwĩ à doritə̀, nlon̄ mə̀ nù ntsim̄ yĩ mə̀ a yòntə̀ ñkoontə̀ ni a mbɛɛ Nwĩ aa, à tswe nì mbĩi mə̀ Nwĩngòŋ à tswe ghu ntì ñkii ntəŋə̀ ni bə̀ bĩi mə̀ bi nan̄sə̀ nloɔ nii aà. ⁷ A le ñghìrə̀ abiiintii mə̀ tâ Noah à bii ajàn̄ yĩ mə̀ bi le ñwà'àsə̀ yi nlon̄ innù jii mə̀ à le mburə̀ ti yə̀ aa, ñlogə̀ noð ñkɔɔ aban̄ yĩ à le ñkuu ghu bo bi ñkwè'è yĩ ñyweenə̀ aà. Ma mùu ajàn̄ à le ñghìrə̀ bi n̄ñ isa'a a nù mbi a tigə̀ mbə̀ ñj̄ndá bə̀ bĩi mə̀ ànnù yaa a tsinə̀ ntsyá a n̄j̄m abiiintii aà. ⁸ A le ñghìrə̀ abiiintii mə̀ tâ Abraham à yu'unə̀ wa noð mə̀ Nwĩ à le ntwon̄ə̀ yi mə̀ tâ à ghɛɛ ñkwɛrə̀ abwenənsye yĩ mə̀ Nwĩ à le ñkà' à mə̀ yu ka fa ghu mbo aà; à le mfɛ'è ñka ñghɛɛ ka mə̀ kaa à le ñki' i adigə̀ yĩ mə̀ yu ghèè ghu aa zĩ aà. ⁹ A le ñghìrə̀ abiiintii mə̀ tâ à tigə̀ ntswe wa n̄i àbwènə̀ nsye ya mə̀ Nwĩ à le ñkà' à aa tsi' i tsò ñḡh̄i, ñle ni a ni m̄ntàn̄ tsò Isaac ni Yakob, bĩi mə̀ à le ñki mbə̀ bə̀ bĩi mə̀ bi le ñki ñka'a abwenə̀ nsye mà yũ a mbo bo aà. ¹⁰ Nlon̄ mə̀ à le si lòò ñjò'ò àla'a ya yĩ mə̀ i tswe n̄i ñtsənda, nù yĩ mə̀ a ghùrə̀ aa, ni nù yĩ mə̀ à nan̄sə̀ aa, a bə̀ Nwĩ yumbon̄ə̀. ¹¹ A le ñghìrə̀ ajàn̄ yĩ mə̀ Abraham à le ntswe n̄i abiiintii mə̀ Sarah à le tswe ni mu ka mə̀ à le mbə̀ àfìrə̀, le bon̄ ñlòò ji i k̄i m̄ n̄tsya aà. A le mbii aa nlon̄ mə̀ à le nzi mə̀ nù yĩ mə̀ à le ñkà' à aa, a lèè ñkà' à yĩ aà. ¹² A tigə̀ mbə̀ ajàn̄ yĩ mə̀ a ni nù yĩ m̄fùurə̀ yĩ à ti bə̀ aa a tigə̀ aa a ñkwo aa, bi le n̄jwe ñgwè'è ghu i gha'a mbə̀ tsi' i tsò m̄n̄jòn̄ m̄ii mə̀ mi tswe a aburə̀ kè tsi' i tsò àwan̄ yĩ mə̀ a tswe a aghəŋə̀ ñki miyaa a ajàn̄ mə̀ kaa mbə̀ bi wa' à səŋə̀ aà.

13 Bè ma bù bitsim bi le ηkwokə a mûm àbïintiì. Bo le ηkwokə a mûm àbïintiì ti kwere àyoo yïi mə bi le ηkà'à a mbo bo aa, lâ mbanə nyə njoo mà jya i tswê a sà'a agha'à, lâ mbii mə bo tɛ'ɛ mbə aa bìgì, mbə batoo faa atu nsyê.

14 Nlon mə bè bii mə bi ghàa ma mùu ajàn aa, bo ghìrə a laa mə bo lòo aa ala'a yïi mə à ní àyaa aà. 15 Bo le baa ki lèə atú yaa ki wa'atə aa àbwènə nsyə ya mə bo le mmà'àtə aa bon bo le nlòo abwarə mbù mbii fu. 16 Lâ bo le mbànè nte'ɛ atú yaa bə ní àla'a yïi mə a bon ntsyàtə ma yâ, mbə ala'a yïi a tswe a aburə aà. A bə ànnù yïi mə kaa Nwĩgòn à si atu dèrə mə mbə bi twonə yi mə à ni Nwĩ wàà nlon mə à nansə njò'ò àla'a yï nsgìnə nləə a mbo bo.

17 A le ηghìrə àbïintiì mə tâ Abraham à logə mù yï Isaac mə yu tòo mmà'à Nwĩ ghu, wâ noə mə Nwĩ à le ηkwà'ànə yi aà. Nwĩ à le nləə ηkà'à bo Abraham lâ a kî mbu mbii a ntòo njon mù yï yï mò'otə a mmà'a Nwĩ ghu. 18 Nwĩ à le nswon ghu mbo mə, “Mè ka tsyà aa a njim Isaac i fa ηgwè'è yú mə mè kà'à aa a mbo wò.” 19 Abraham à le mbii mə Nwĩgòn mbə a yweensə bè ni nìwó ka mə bi kwò kwò aà. Lâ a ni mánji yï mɔ'ɔ mbə bi swon mə à le ηki mbu ηkwere yi fu a ntsù nìwó.

20 A le ghìrə àbïintiì mə tâ Isaac à niη mbəonə a nu Yakob bo Esau nlon innù jii mə i le mburə ti zì aà. 21 A le ghìrə àbïintiì mə tâ Yakob à niη mbəonə a nu bəo bi Joseph wa noə mə à le si kwo aa, ntigə ntunə ntswa afi yi mmii Nwĩ. 22 A le ghìrə àbïintiì mə tâ Joseph à ghaa annù ajàn mə

baIsrael ka yĩ fè'ε a ala'a Egipto a noò yĩ mə à le si kwo aa, ŋki mfa ndi'i ajàŋ yĩ mə bi ka yĩ twinə yi aà.

²³ A le ŋghìrə abiiintii mə tâ ta bi Moses bo Ndè yĩ tâ bi lo'osə yi ni bisàŋ bi tarə a noò yĩ mə bi le njwe yi aà. Bo le nyə mə, a ŋkirə, mu wa à le mbə mbòŋ mû, kaa ŋki'ĩ nòŋsè m̄fò wa bù mbò'ɔ. ²⁴ A le ŋghìrə abiiintii mə tâ Moses à tuu yi mə tâ bi tsuu yi ni mû Mfò Pharoah yĩ mànɣyè ki twonə a noò yĩ mə à le ŋkwe aà. ²⁵ A le mbàŋnè n̄tsɔ'ɔ mə yu ka kii bii ŋgi'i yĩ mə bi le si di a nu bə bi Nwĩ aà, n̄tsyatə a nyu'u ibòŋ yĩ mə ibi zĩ ni ghu, i bē ibòŋ yĩ i tsyă tsyà aà. ²⁶ A le mbeentə mə a bɔŋtə a nyə ŋgi'i bo bi àdìrə atu nlon Ayo'ò Nwĩ à n̄i àfù'ù yĩ a tsyatə njoo àt̄indùu a ala'a Egipto nlon mə à le n̄tɛ'ε mi'ĩ mi a ni m̄t̄əŋnè m̄ii mə mi ka yĩ zĩ aà.

²⁷ A le ŋghìrə abiiintii mə Moses à ma'atə ala'a Egipto kaa ŋki'ĩ alwintəŋə Mfò wa bɔ'ò; nlon mə à le n̄tswe n̄i àt̄əŋentii ŋghεε n̄i mb̄ii tsi'ĩ tsò ñu yĩ à le si yə n̄i Nwĩŋgòŋ yĩ mə kaa bi si yə aà.

²⁸ A le ŋghìrə abiiintii mə tâ à lɔginə annù Passa, n̄swon mə tâ bi tswerisə aləə ya a ni m̄intsù mi nda mə tâ Angel n̄iwo wa tâ à tsuu bitsyà bi mb̄ii bi bɔɔ bi baIsrael bi mbàŋnè l̄ɔ zwitə.

²⁹ A le ŋghìrə abiiintii mə tâ baIsrael tâ bi too N̄kĩ miyaa yĩ bagitə wa tsi'ĩ tsò bi too aa n̄i n̄syε yĩ ñyoorê. Nòò yĩ mə baEgipto le nywiŋtə mə bi kii too aa, ŋkĩ wa i sigə ŋkonɣsə waa.

³⁰ A le ŋghìrə abiiintii mə tâ iwùgə ala'a Jericho jya tâ i wokə a noò yĩ mə baIsrael le mben ŋkarisə ala'a ya ñjwi ji sàmbaà.

³¹ A le nghìrə abiintii mə tâ bì tsuu akwàrə Rahab bo bì bè bii mə bì le ntii atu a mbo Nwĩ aa zwiṭə, nlonṭ mə à le ṅkwərə bĩṭswèrə bì baIsrael nĩ m̀b̀ẁǹə̀ àà.

³² Mà bu nghèè nĩ m̀b̀ìì ṅka nsəṅtə aa ε? Kaa Nòò à s̀ì tswè a mbo mə a ṅghàà ànnù nlonṭ Gideon, Barak, Samson, Jephah, David, Samuel, bo bì ṅgǎṅntoo Nwĩ. ³³ Nlonṭə abiintii bo le mmà'a ntsò bo bì itoo itoo ntsya waa. Bo le nghìrə annù ỳì mə a tsinə aa, ṅki ṅkwərə annù ỳì mə Nwĩ à kà'à àà. Bo le ṅkutə m̀ìnt̀s̀ù̀ m̀ì naàṅgyè, ³⁴ m̀b̀ẁetə m̀ìm̀ẁ'̀ò m̀ì t̀ì, ṅki ṅkhə kaa bì wa'à waa ni munwĩ ntsò zwiṭə. Bo le mbə iborəkə njoò lâ ṅtigə mbəṅ mbə bitii bì bē ṅtigə mbə tsi'ĩ ṅgǎṅmà'á ntsò j̀ì t̀ì, ṅgha'a ntsũ ntsõ itoò. ³⁵ Ntsya a n̄imə abiintii bì le nyweensə bilim bì b̄ṅgyè b̄ì mə bì le ṅkwokə aa mfa a mbo bo. Bĩ m̀ẁ'̀ò bì le si yə ṅgi'i bì ghə bì mà'atè waa bo tuu t̄ă i kwo a m̄m̄ ṅgi'i i ỳì tigə b̄ũ yweenə i tswe nĩ n̄tswēnt̄ì ỳì mə i b̄ṅṅ n̄tsyàtè àà. ³⁶ Bì le si wyè nĩ b̄ì m̀ẁ'̀ò, ṅghoò ni b̄ì m̀ẁ'̀ò, ṅkoo bì m̀ẁ'̀ò n̄ì àtsaṅ, n̄lògè ṅghεε ni bu a nd̄atsaṅ. ³⁷ Bì le ntumntə b̄ì m̀ẁ'̀ò n̄ì ṅgò'̀ò, ṅkwyè b̄ì m̀ẁ'̀ò it̄ì baa, n̄zwiṭə b̄ì m̀ẁ'̀ò n̄ì munwĩ ntsò. Bĩ m̀ẁ'̀ò bì karè ṅwε'ε n̄ì ṅgũu mbinjèrə bo bì j̄ì mbindoṅ. Mbə ṅgàṅâm̄fumə, bì tso'ò n̄ì àkòrê yaa, n̄di n̄ì ṅgi'i a nu bo. ³⁸ Kaa m̀b̀ì ỳù i le ṅwa'á a mbo bo ku'ùnè. Bo tigè ṅghaa n̄tsiṅə ṅkarə ni a n̄ta'a m̄iwèè m̄ì wèè tsi'ĩ tso'ò bè b̄ì bì ṅkhə ntsò. Nle ni a itu m̄inta'a bo b̄ì a m̄m̄ ib̀u'̀u ṅgoo bo bì m̀m̀borə a n̄syê.

³⁹ Ma buù bè bì le mbeentə waa mə bì le nluu

nî àbîintî, la kaa bo le ηwa'ă ìnnù jîi mē Nwĩ à le ηkà'à a mbo bo aa kwerè ⁴⁰ ñlonj mē Nwĩ à le ntaŋtə ataŋtə yîi mē a bu mbòŋ ñtsya ma ya aa a mbo bî'inè, mē bo ka yî kîi kò'ò luu tsi'î bî'inè nîbò bitsimè.

12

Nwîngòŋ Taà yî'inè

¹ Tsi'î tsó mē bî'inè tswe ni ñnòò bîyəfə bi karisè yî'inè aa, â bî'inè ma'atə ηgòŋ ìnnù tsim jîi mē mbə i kîŋè mánjî a mbo bî'inè aa, bo bì ηgòŋ ìnnù jî bi ìtsim jîi mē i ligìnè ñtiŋnə ni a nu bî'inè aa, ηgaansə mîtiî mi'inè, ñtaŋ ntiî, ηka ηkhə nikhè nîi mē ni tswe a mbîi bî'inè aà. ² Tâ bî'inè tɛ'ɛ mi'î mî'inè a nu Yesu yîi mē àbîintî yî'inè a le nlògìnè ghu nu ηki nlwi'isə ghu nu aà. A le m̄bîi ηgî'i ηkwo a ati bàŋnè bàŋnə kaa ηkî'i nî àdîrə atu yîi mē àti bàŋnè bàŋnə a le si zî ni yu aa bò'ò. Nlonj mē à le nzi nidorə nî wè nîi mē ni le si yu'utə nîi aà. Tsîtsòŋ à tìgə ntswe a mbèè ñìkwɛ Nwĩ yîi mē à ηàŋnə a aburə aa nî mà'à.

³ Nanjə ηwa'atə nî mbuu ηgî'i yîi mē à le nyə aa, nî m̄buu kîbàà yîi mē ηgǎŋghîrê ìnnù jî bi i le si bàà nîi ghu aa, maa ajàn, tâ nî tsuu ló kaa, i swùŋtə akòrê yuu i bìi nî ñjîm bē. ⁴ A ajàn mē bu bì ìnnù jî bi i to aa, kaa nî burə tì to ηghèè ñywe'e a adigə yîi mē mbə nî saansə àlèè yuu ghu. ⁵ Nî lî'inè mē a adî'itè ya yîi mē Nwîngòŋ a fa ni a mbo bù tsó bòò bi nswonə ni mē, “Mû ghà tsuu kî tsa'a ajàn mē Mmà'àmbi a m̄rîsè nî gho aa bē.

Tsuu lö ki swùntə akòrê yo i bìi nî ñjìm mə m̀bə
a ka ntsisə nî ghô.

⁶ Nloŋ mə Nwĩngòŋ a tsisə aa bə bìi mə à kòŋə
aa,

ñkii nnìŋə nî ñgi'i aa a nu bə bìi mə à lògə mə à
ni bɔ̀ɔ̀ bi aà."

⁷ Nì tswa ntii ghuu a nî àjàŋ yìi mə Nwĩ a
m̀rìsə ghuu aà, a lèntə nî ghuu aa tsi'i tsɔ̀ bɔ̀ɔ̀
bi. Ngi'i yìi mə ni yə aa i d̀i'i aa mə Nwĩngòŋ a
m̀rìsə ghuu aa tsi'i tsɔ̀ bɔ̀ɔ̀ bi. Kə mu yì tsu à
tswe ghu yìi mə taà yì à si m̀rìsə aa ε? ⁸ Mbə
bi tsuu ghuu ki m̀rìsə tsi'i tsɔ̀ àjàŋ mə bi kii
mm̀rìsə bɔ̀ɔ̀ bí mɔ̀'ɔ̀ aa, bəə boŋ kaa nì s̄ bɔ̀ɔ̀
bi naŋsə mbə; boŋ nì bə aa bɔ̀ɔ̀ bi tí tà. ⁹ Mbə
bità bìi mə bi jwe yi'inè fàa mbi aa, mbə bi ka
mm̀rìsə yi'inè, bí'inè kii mbo'otə nî waa, bəə
boŋ kaa mbə bí'inè wa'á ibii nú yi'inè sigìsə a
mbo Taà yi'inè a múm Azwĩ tá i tswe ntii aa
ε? ¹⁰ Bità bí fàa nsye bi m̀rìsə yi'inè a ni mú
àtii noò aa nî ñkòŋə yàà, lá Nwĩngòŋ a m̀rìsə nî
yi'inè ñghirə aa ibòŋ a nu bí'inè, mə tá bí'inè ki
nlaa maŋsə tsi'i tsɔ̀ yu. ¹¹ A nî ñgòŋ innũ tsim jii
mə Nwĩ a tsisə nî yi'inè aa, bí'inè logə maa noò
tsi'i tsɔ̀ ànnu yì bi ñka ñjəŋnə, kaa wa'á bàŋnə
ñka ndoritə, lá a ti bə a ñjìm bə bìi mə bi m̀rìsə
waa aa, bi koonə m̀ntà mii mə mi zì nî mbɔ̀ɔ̀nə
ñghirə bo ghirə nî innu jii i tsinə aà.

Idi'itə bo bì ñwà'àsə

¹² Ka ñentə nì m̀bô muu mii mə mi kàà mē
aa a ndəŋə, ñki ntìnsə nì ni m̀kù'ùtə muu mii
mə mi tsìgìnə aà. ¹³ Nì ghirə tá m̀anjì yìi mə ni

təə ghu aa tâ à tsìnè, tâ ìdìgè j̄i mə i kwokə a mika'a bù aa tâ i tsuu lõ fààkè, tâ ì banjə ntī t̄i. ¹⁴ N̄i ywe'etə a ŋka ntswe n̄i m̄bɔɔnə bu b̄i b̄è b̄ìtsim̄è; ŋk̄i n̄təə n̄i àkòrè n̄iz̄i yuu tâ à laa man̄sə nlon̄ mə n̄u ȳi mə àkòrè n̄iz̄i yi a s̄i laa man̄sə aa kaa à ka ȳi wa'ǎ Mmà'àmbi yê. ¹⁵ N̄i ka ntsyesə gh̄uu, nyə mə tâ n̄u tsu à tsuu lõ tswe ti kwèrè ìb̄on̄ Nw̄i w̄a. Tā n̄u n̄i bù à tsuu lõ bə tsi'ĩ tsò àt̄i n̄ilw̄i tsegə ȳi mə a fa ŋgi'i, ŋgh̄irə i bəŋ ntigə n̄i'i ȳi mbə li'i b̄è b̄i ghà'atè aà. ¹⁶ Tā n̄u n̄i bù gh̄ū ȳi m̄ò'ɔ tā tsuu lõ bə n̄u àtsūurè kè tsò n̄u ȳi mə à si Nw̄i b̄ò'ɔ aa tsi'ĩ tsò Esau ȳi mə à lə fèe abwarə yi tsò n̄d̄ī mu, ŋkwèrə m̄iji m̄i ŋgaà m̄ò'ɔ ghu aà. ¹⁷ N̄i zi mə à lə mbə a n̄j̄m aa a bú ŋka n̄lɔɔ mə yu tswe n̄i m̄bɔɔnə taà ȳi, lá bi lə mfurə yi nlon̄ mə kaa m̄anj̄i ȳi mə mbə a kwensə ànnu ȳi mə à lə ŋgh̄irè aa kaa à lə ŋki'i b̄è ka mə à lə si yè'è n̄i m̄l̄àà a mi'i yu aà.

¹⁸ Kaa n̄i s̄i z̄i aa tsi'ĩ tsò baIsrael lə n̄z̄i, a mb̄ɛɛ n̄ta'a ȳi mə mbə bi wa'à m̄òntè, i kh̄i n̄i m̄ò'ɔ; a m̄um̄ m̄fi ìdìgè, bo b̄i ìdìgè buurè būurè, n̄i àfisè ȳi t̄i, ¹⁹ bo b̄i n̄j̄i n̄t̄an̄, n̄i n̄j̄i n̄u. Nòò ȳi mə b̄è bya lə nyu'u n̄j̄i ya aa, bo lə m̄b̄ò'ɔ ntigə mbu'u n̄i m̄bo nswon̄ n̄i mə kaa bo si bù ŋk̄on̄ a nyu'u tâ b̄i swon̄ ntoo ȳi m̄ò'ɔ a mbo bo. ²⁰ Nlon̄ mə n̄d̄ī j̄i mə bi lə mfa a mbo bo i swon̄è n̄i mə, “Mbə a t̄ɛ'ɛ mbə tsi'ĩ n̄àà mə ì m̄òntə n̄ta'a wa aa, bi tumntè n̄zwitè!” i lə nt̄ī si'i. ²¹ Ìdìgè i lə nswèrè si'i si'i, Moses a tigè n̄swon̄ mə, “Mə tsìḡinè n̄i n̄b̄ò'ɔ.”

22 Là nì ban̄nə nzĩ aa a Nta'a Sion, bo bì a n̄jò'ò àla'a Nwĩngòŋ yĩ mə à tswe nt̄i aa, Yerusalem yĩ mə à tswe a aburə aa, ni bīangel a ŋkam n̄i ŋkàmə b̄ii bī ghotə ntswe nluu ni n̄idorē aà.

23 N̄i zi aa a n̄i n̄ghòtê yĩ mə à ni yĩ b̄oo bī Nwĩ bī ntsyàmb̄i b̄ii mə bī ŋwa'anə m̄ikûm myaa a aburə aà. N̄i zĩ aa a mbo Nwĩngòŋ yĩ mə a sa'a n̄u n̄tsim aa, bo bì a mbô ìzwĩ b̄ê b̄ii mə bī gh̄irə innū j̄i i tsinə, m̄bə b̄ê b̄ii bī kwi ŋkò'ò nluu aà.

24 N̄i zĩ aa a mbo Yesu yĩ mə à zi n̄i àkàà yĩ fii ya aa, a n̄i àləə yĩ mə bī mitə a ghaà n̄zi n̄i ìbòŋ yĩ i tsyatə yi aləə Abel aà.

25 Tâ n̄i ka ntsyəsə gh̄uu n̄tsuu lõ tuu n̄j̄i n̄u wa mə a gh̄àa aa b̄ê. Bè b̄ii mə bī l̄e ntuu n̄j̄i n̄u wa mə à l̄e si gh̄àa ŋwa'asə n̄i waa f̄aa nsȳe aa kaa bī l̄e ŋk̄i'ì àjàŋ yĩ mə mbə bī kh̄ê z̄i. Mbə bi'ìnə yĩ n̄tigə ŋkhə aa mə akə mə mbə bi'ìnə tuu n̄j̄i n̄u wa yĩ mə a gh̄àa n̄lo a aburə aa ε? 26 N̄j̄i Nwĩ ya, ì l̄e n̄tsigə nsȳê n̄tsim maa noò. La ts̄itsòŋ à kà'à m̄ê mə, “Mè ka kù'ùsə b̄ũ tsigə mb̄i, kaa wa'a tsi'ì n̄sȳe yuyu tsigə, mə ka k̄ii tsigə aburə gh̄u b̄ò'ò.”

27 N̄ighàa nya mə à swon̄ mə, “Mè ka kù'ùsə b̄ũ tsigə aa,” ni nan̄sə ndi'ì ni mə n̄joo j̄i mə bī l̄e n̄nan̄sə aa, bī ka tsigə l̄ò'òsə tâ j̄i mə mbə bī wa'à bù n̄tsigə aa tâ ì tigə ntswe. 28 Tâ bi'ìnə ka mfa mbi'ikə a mbo Nwĩ n̄lon̄ mə ànnū nifò ya yĩ mə bi'ìnə kw̄erə aa, kaa mbə bī wa'à bù n̄tsigətə. Tâ bi'ìnə ka mfa mbi'ikə ŋk̄ii ŋgha'asə Nwĩ ni m̄an̄j̄i yĩ mə à b̄oŋ gh̄u mbo aa, ŋghu'usə nii ŋk̄ii mbò'ò, 29 n̄lon̄ mə Nwĩngòŋ yi'ìnə à laa mbə m̄ò'ò yĩ mə i tòò n̄joo aà.

13

¹ Nì ghirə tâ àkòḡnə yuu tsó bɔɔ bi ma tâ à ka ḡghɛɛ nî mbĩ. ² Nì kii ḡka ḡwa'atə a ḡkwɛrə bɪgì a mɪla'a bù, ñlon mə bə bɪ mɔ'ɔ bi lɛɛ ḡkwɛrə baḡḡəl a mɪla'a bo ti zɪ. ³ Nì ka ḡwa'atə bə bii mə bi tswɛ a atsaḡ aa, tsó a tswɛ bũ bo ghu; ḡkii ḡwa'atə nî bə bii mə bi dɪ ḡḡi'ɪ a nu bo aa ñlon mə mbə a kɪ mbə bu.

⁴ Tâ bə bɪ tsim tswa annù ñiyɔ'ɔ nì àghu'usə, ñtsuu nî ñsìḡ a kuu ñiyɔ'ɔ kɪ zɪ; ñlon mə Nwĩ à ka yɪ ñin isa'a a nu ḡḡàḡatsùùrə bo bɪ ḡḡàḡajirə.

⁵ Nì tsuu annũ ḡkabə i lɔḡə tɛ'ɛ a mbĩ, nì ka mbii nɪ mə ḡjoo ḡji mə nì tswɛ nɪ ju aa i ku'unə a mbo bù; ñlon mə Nwĩ à laa nswon mə, “Kaa mbə mə wa'à ghuu m'è kaa ḡwa'à ghuu kɪ ñləə tâ nì tswɛ tsi'ɪ tì àyoò” ⁶ Mbə yii mə a bə maa ajàḡ aa, mbə bɪ'inə tigə nswon nî àtànəntii mə, “Mmà àmbi à nî ḡḡàḡkwetə ghà, kaa mə ka wa'à kà mbo'ɔ; mbə ḡù misòḡ a ghirə àkə a nu mə aa ɛ?”

⁷ Nì ka ḡwa'atə bɪtsyàsə buu, bya bii mə bi lɛ nswon nighàà nɪ Nwĩ a mbo bù a mbii mbĩ aà; nì wa'atə a ajàḡ mə ntswəntii yàà i lɛ mbə aa, ḡka ḡḡe'esə nî àbɪintii yaa. ⁸ Kaa Yesu Kristo à si kwensə, àa tsi'ɪ ḡḡḡ ḡḡin a ajàḡ mə à kɪ bə a yɔɔ aa mə à bə sii, i lɔ kii bə a yɔɔ, i lwĩ nìḡkoḡə.

⁹ Nì tsee mà'àtə tâ bə ka mbwe'esə ghu nî innũ mbuu mbuu ḡi fii ḡji mə i si ku'unə aà. A baḡḡə ḡku'unə aa mə tâ mɪntii muu ka ḡkwɛrə mɪtii a nî ìbòḡ Nwĩ kaa ḡki'ɪ bə a nɪ mɪji bə. Nlon mə

ajàṅə mə bə yòṅə bînòṅsə nlonṅ mijì aa kaa a burə tì waa nî ànnú tsu kwetə bə. ¹⁰ Bì'inè tswe nì mbuu nìkentə nì mɔ'ɔ nì mà'a Nwĩ yì mɔ'ɔ; ñgǎṅmà'a Nwĩ jìi mə i fà'à wa mùm nṅàṅ yì lwèn wa yìi nì tswe ghu aa kaa i sì nî àdà'à tswé a nǵi àyoo yìi mə bi tɔɔ ghu aà. ¹¹ Ñgǎṅmà'a Nwĩ yì ñwè wa a kuu aa tsi'í nì àləə naà ya mə bi wa mma'a nî Nwĩ ghu nlonṅ ibi bə aa wa adigə yì Nǎṅsə Nlaa, mbaṅṅə mbè'è nî mbà ya mfè'è wa baligə nṅɔɔ nì a abεε. ¹² A ki mbə ṅǵṅ ṅṅṅ a ajàṅ yìi mə bi lε nṅògè Yesu nṅfè'ε nì ghu a mum baligə a yê ṅǵi'i bi zwitə yi mə tá à ghìrə bə bi laa maṅsə ntsya a nǵim àləə yi. ¹³ Maa ajàṅ a ku'unə mə tá bǐ'inè fè'ε a mùm baligə ṅghεε ntsi'i yi tá kii kwerə mbəgìtə ya yìi mə bi lε mbəgìtə yi ghu aà. ¹⁴ Nlonṅ mə kaa bǐ'inè sì nî ñjò'ò àla'a yìi mə a lwi'i nṅṅkoṅ aa faà tswé, mbaṅṅə nṅòò aa ya mə a ka yǐ zǐ aà.

¹⁵ A ku'unə mə tá bǐ'inè tigə ntsya aa a nu Kristo, mfa nî àyoo mmà'a Nwĩ yìi mə à nì agha'asə aa, a ṅṅòṅ bìnòò bǐtsim, a mbo Nwĩ, mbə agha'asə yìi mə a fè'ε a ghoṅ ntsǔ bə bii mə bi swoṅ nî annǔ f̄kùm yi aà. ¹⁶ Nì tsuu lǐ'inə a ṅka ṅghìrə ìbòṅ bo bì a ṅka nyàtə ñjoo jìi mə nì tswe nì ju aa, nlonṅ mə ñjoo mmà'anwĩ ma jù i bòṅə nî Nwĩ.

¹⁷ Nì ka nyu'unə bǐtsyàsə buu ṅki ṅka nyoṅə nî ìnnù jìi mə bo swoṅ aà; nlonṅ mə bi bε nì ànnǔ ntìi yuu, ṅki ntswe nî àjàṅ yìi mə bi ka yǐ fa akwi'i a nsi mi'i Nwĩ nlonṅ ṅgaa yùù aà. A bə ñji'í ànnù yìi mə a ku'unə mə boṅ nì ghìrə bo fa'à nì àfà'á yaa nì nìdorə, nlonṅ mə bo bə ki fà'à

bə nî àjəŋnə boŋ kaa a ka wa'à ghuu kwetè.

¹⁸ Nî ka ntsa'atə nî Nwî ñwa'atə nî yi'i, ñlon mə bî'i zi mə ntîi yi'i i laa a nî ànnù yîi mə bî'i fà'a aà. Bî'i lòò mə bî'i kî ghìrè ìnnù tsìm jîi mə i tsinə bè bɔ'ɔtə aà. ¹⁹ Mə bu'u mbo a mbo bù tsi'i nìtîi mə nì bə kî naŋsə tsà'atə Nwî boŋ à ka ghìrə mè wəŋsə mbù mbiï fu a mbo bù.

²⁰ Tâ Nwîŋgòŋ m̀bɔ̀ɔnə yîi mə à lɛ ŋghìrè Mmà'àmbî yi'inè Yeso a bú m̀biinə a niwo aa, yu wa mə à ni ŋgàŋmbêmbi yî ñwè aa, nî àlèè yi yîi mə bi lɛ ŋwàrə àkàà yîi mə a lwi'i nîŋkoŋ ghu aa, ²¹ tâ à fa njoo jî sigìnə tsìm jîi mə nì lòò aa, ta tâ nì ka ŋghìrə ìnnù jîi mə Nwî a lòò aà. Tâ à gheɛ nî m̀biï ǹtigə fà'à nî ìnnù jîi mə a kòŋə aa a nu bù ǹtsya aa a n̄j̄m Yesu Kristo, yîi mə nìgha'a ǹtsìm ka tigə z̄i ghu mbo i lwi'i nîŋkoŋə aà. Amen.

²² Mə bu'u nî m̀bo a mbo bù mbâ bilîm bâ, mə tâ nì kwɛrə nìghàà nì adi'itè nù sigìnə, ka mə mè ŋwà'ànə nì ghu'utə aà. ²³ Mə lòò mə tâ nì zi mə bi fi'isè m̄ə mumaà yi'inè Timoti a ndâtsaŋ. Mə yu'utə aà yi, à bə wəŋsə z̄i boŋ bî'iyu ka tigə z̄i bitsìm a mbèɛ bù. ²⁴ Nî tsa'atə bitsyàsə buu bitsìm bo bì bè bi Nwî bitsìmə. Bìlîm bi'inè bîi mə bi tswe a Itali aa bi toò àtsà'atə a mbo bù bitsìmə. ²⁵ Tâ ìbòŋ Nwî tâ i tswe a mbo bù bi tsìmə. Amen.

Bafut
Bafut: N̄toò Kristo yî N̄sigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2022-10-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 27 Oct 2022

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271